

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, helmik. 7 - Wed. Feb. 7, 1990

FINNISH AMERICAN WEEKLY

86 vuosikerta Vol. LXXXVI No. 6

45 cents

Etelä-Afrikka laillisti mustien järjestöt

CAPE TOWN - Etelä-Afrikan presidentti F.W. de Klerk laillisti viime perjantaina apartheidin vastaisen African National Congress -järjestön ja lupasi vapauttaa pikaisesti mustan kansalaisuusliikkeen johtajan Nelson R. Mandelan.

"Meidän on aika murtautua ulos väkivallan kierteestä rauhaan ja sovitteluun," de Klerk sanoi puheessaan maan parlamentille.

De Klerk sanoi hallituksensa tähtäävän uuteen de-

mokraattiseen perustuslakiin, tasa-arvoiseen yhteiskuntaan ja yleiseen äänioikeuteen.

Tie auki neuvotteluille

De Klerk sanoi hallituksen olevan valmis neuvotteluihin kaikkien rauhaa etsivien ryhmien kanssa. Lähes kaikki mustien poliittiset järjestöt ovat asettaneet neuvottelujen ehdoksi järjestöjen laillis-
tamisen, poliittisten vankien vapauttamisen ja hätätilan

lakkauttamisen.

Vuonna 1986 julistettu hätätila jäi yhä voimaan, vaikka joitakin sen rajoituksia lievennettiin. De Klerk sanoi, ettei tilanne vielä salli poikkeustilan poistamista.

ANC:n ja Pan African Congress -järjestön laillis-
tamisen lisäksi hallitus poistaa rajoitukset yli 60 oppositioryhmältä. Useimmat näihin ryhmiin kuulumisesta vangitut vapautetaan, de Klerk sanoi. Uudistus mahdollistaa kotiinpalun yli 20,000 ANC:n ja muiden järjestöjen jäsenille.

De Klerkin uudistukset otettiin innokkaasti vastaan kaikkialla maailmassa. Iso-Britannia palautti välittömästi kulttuuriset ja akateemiset siteet Etelä-Afrikkaan ja presidentti Bush sanoi tarkistavansa vientirajoituksia.

Apartheidia vastaan taistelevat ryhmät muistuttivat, että de Klerkin ilmoitus ei poistanut rotuerottelua, ja kehottivat valtioita ylläpitämään talouspakotteet, kunnes tasa-arvo on saavutettu.

Nobel-palkittu Arkipiispa Desmond M. Tutu antoi tunnustuksen De Klerkille, mutta toivoi maailman jatkavan Etelä-Afrikan hallituksen painostamista.

Hallitus päättyi uudistuksiin kansainvälisten pakotteiden vuoksi, sanoi Tutu saapuaan Bostoniin, missä hän otti osaa Havardin yliopiston Board of Overseers -ryhmän kokoukseen.

"Me emme vielä ole nähneet apartheidin lopettamista Ennen kuin se tapahtuu...pakotteita ei pitäisi poistaa," Tutu sanoi.

Bush yllätti aseriisuntaehdotuksella

WASHINGTON - Presidentti Bushi piti viime viikolla ensimmäisen State of the Union -puheensa, jonka suurin yllätys oli ehdotus merkittävistä leikkauksista Euroopassa oleviin neuvostoliittolaisiin ja amerikkalaisiin joukkoihin.

Perinteisessä puheessa kongressille Bush käsitteli maamme ja koko maailman tilannetta, tapahtuneita muutoksia ja tulevia haasteita.

Bush kertoi ehdottaneensa Neuvostojohtaja Mihail Gorbatsheville, että molemmat suurvallat vähentäisivät Euroopassa olevien joukkojensa määrän 195,000 mieheen, mikä on 80,000 vähemmän kuin parhaillaan käytävissä neuvotteluissa.

Bush ilmoitti joulukuudessa Panaman invaasiossa käytettyjen amerikkalaisjoukkojen saapuvan kotiin "hyvissä ajoin ennen helmikuun loppua."

Vuoden 1989 tapahtumat aloittivat uuden vaiheen kansainvälisissä suhteissa, presidentti sanoi.

"Vuosi sitten Erich Honecker...ennusti Berliinin muurin kestävän sata vuotta," Bush totesi. "Tänään - vajaa vuosi myöhemmin - Berliinin muuri on historiaa."

Kongressin demokraatit, jotka vain kaksi päivää aiemmin olivat kutsuneet Bushin ensi vuoden budjettia "kylmän sodan jäänteeksi", antoivat täyden tukensa presidentin ehdotukselle joukkojen vähentämisestä.

Demokraatit toistivat kuitenkin kritiikkinsä Bushin budjetista, joka ehdottaa leikkauksia esimerkiksi Medicare-ohjelmaan, opiskelijalainoihin ja maatalouden tukeen.

Ei ratkaisua kotimaan ongelmiin

Bush myönsi että hallituksen täytyy löytää ratkaisu moniin kysymyksiin, kuten lasten päivähoitoon, asumiseen ja ympäristöongelmiin. Hän ei kuitenkaan ehdottanut, miten parannukset rahoitettaisiin.

"Todellinen parannus kouluissamme ei ole vain kysymys lisärahoituksesta," sanoi Bush, kehoittaen kouluja, opettajia, vanhempia ja oppilaita kohottamaan tavoitteitaan.

Hän julisti koulutukselle päämäärät, joihin kuuluivat muun muassa luku- ja kirjoitustaito kaikille aikuisille, huumeettomat koulut ja amerikkalaisten opiskelijoiden nostaminen maailman parhaisiksi matematiikassa ja tie-teissä.

"Haasteenamme tänään on tehdä tästä demokraattisesta järjestelmästä - joka ei jää toiseksi yhdellekään toiselle - entistäkin parempi," Bush sanoi, vedoten kansalaisia muistamaan Yhdysvaltain perustamisajatuksia.

Presidentti vakuutti, että sosiaaliturvan rahoitus säilyy entisellään ja eläkeläiset voivat edelleen luottaa sen tukeen.

Suomalaisia juomalaseja palkittiin Dallasissa

tiin 1988 ja Göran Hongellin Aarne-lasit viime vuonna.

liittala - Nuutajärven tuottamat Geo-juomalasit ovat saaneet palkinnon Dallasissa Yhdysvalloissa, missä vuosittain kilpailaan maailman parhaita ruokapöydän esineistä.

Palkitun baarilasiston on suunnitellut suomalaiselle valmistajalle yhdysvaltalainen muotoilija Ken Benson vuonna 1986.

Kansainvälinen pöydänkattamisen *International Tabletop* -kilpailu on alansa suurin muotoilukilpailu tällä hetkellä. liittala - Nuutajärven tuotteet palkittiin jo kolmannen kerran peräkkäin.

Edelliset palkinnot tosin osuivat edesmenneiden mestareiden klassikkoesineille. Alvar Aallon maljakko palkit-

Greenpeace kehottaa vähentämään päästöjä

LONTOO - Ilmaston lämmenemisen seuraukset saatavat jo lähivuosikymmeninä vastata laajuudeltaan jääkauden mullistuksia, varoittaa kansainvälinen ympäristöjärjestö Greenpeace äskettäin julkaistussa raportissaan.

Greenpeace vetoaa teollisuusmaita vähentämään hiilidioksidipäästöjä 30 prosentilla seuraavan vuosikymmenen aikana, jotta uhkaavalta ilmastomuutokselta välttyttäisiin.

Raportissa kehoitetaan lopettamaan metsien ylihakuut ja poistamaan ilmakehää tuhoavat kemikaalit.

Arkipiispa Desmond Tutu pyysi maailmaa jatkamaan Etelä-Afrikan painostamista saapuessaan viime viikolla Bostoniin, missä hän osallistui Havardin yliopiston kansainvälisen lautakunnan kokoukseen.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

- Winter War prelude
- February will be an eventful month at Saima Park
- Events coming up this month in New York City
- WGBH will feature Finnish music on Kalevala Day

Sisäsivuilla:

- Työskentelytilaa suomalaisille taiteilijoille NYC:sta sivu 4
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Raha ei ratkaise

Näin sanoi presidentti Bush viime viikolla pitämässään hallituskautensa ensimmäisessä liittovaltion tilannetta tarkastelevassa puheessaan, missä hän tarkasteli myös opetusala ja maamme kouluja.

Presidentti Bush sanoi heti alkuunsa, että parannus ei synny uusin määrärahoihin. Sen sijaan, että käyttäisimme enemmän varoja, meidän tulisi vaatia enemmän kouluilta, opettajilta, opilailta ja itseltämme, vanhemmilta.

Bushin päämääränä on päästötodistukset 90 prosentille koululaisista, luku- ja kirjoitustaito kaikille aikuisille vuoteen 2000 mennessä, huu-meettomat koulut ja nostaa amerikkalaiset koululaiset maailman parhaiksi matematiikassa ja tieteissä.

Kaikki sinänsä ihan hyviä haasteita. Mutta presidentti Bush unohti täysin kertoa kansalaisille, miten voisimme ne saavuttaa. Ei riitä kertominen, mikä on päämääränä, pitää antaa edes jonkinlaisia viitteitä siitä, miten toimia päämäärän saavuttamiseksi.

Vaalien edellä Bush kertoi äänestäjille olevansa koulutus-kandidaatti. Näin vaalien jälkeen hän on osoittautunut parimminkin jonkilaiseksi hyvännon hallitsijaksi. Hän tietää päämääränsä, mutta ainoa keino niiden saavuttamiseksi on huitoa taikasauvaa ja sanoa sanat "hokkus, pokkus". Niin ja tietysti "ei uusia veroja".

RAKKAUDEN VOIMA.

On suloista nähdä rakkauden voimaa kaikessa. Ei mikään suuttumus, ei mikään viha kestä rakastavan sydämen lämpöä. Lämpimässä maassa sulaa raekin ja muuttuu lempeäksi kuin aamukaste.

J. L. Runeberg, 1838.

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508)343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Arkkitehdin oma Luostarinmäki

Markus Bernoulli puhuu vanhojen talojen puolesta
ja elää myös oppiensä mukaan

Raumalainen arkkitehti Markus Bernoulli elää oppiensä mukaan. Vanhojen rakennusten puolesta työtä tehneen Bernoullin arkkitehtitoimisto Nalli on samannimisessä Vanhan Rauman talossa Eteläpitkätien varrella puiseen portin takana. Talossa on myös arkkitehdin perheen koti.

Pihapiiri ei poikkea naapurista. Rakennukset ovat pitkän pienen tontin rajoja, pihalla on muutama omenapuu ja sireenipensas, vinkkelin mallinen ulkorakennusrivi on maalattu punamullalla.

Tervattuja puurappusia nostessa olo on epävarma. Voiko tuollaisen oven takana todella olla arkkitehtitoimisto? Tähänastisten kokemusten

mukaan alan miehet viihtyvät lasin, kromin ja kiiltävien puupintojen keskellä. Täällä tulee väkisinkin mieleen Luostarinmäen käsityöläismuseo.

Ovelle tullutta Bernoullia huvittaa. Hän ei ole vielä täysin tottunut epäuskoihin ja ällistyneisiin ilmeisiin. Kyllä, kyllä, arkkitehtitoimisto toimii yhdessä huoneessa, neuvottelutilana on viereinen keittiö, jonne valo tulee pienen eteisen kautta.

Lisätiloja tarvittaessaan Bernoulli siirtyy seuraavaan huoneeseen, joka on entinen aitta. "Ilman sahaa tehdyt lattiat ja kattolankut on vain halkaistu ja piilutettu", hän esittelee. Sen verran hirret elävät, että tippunut kynä saat- taan kadota lattianrakoon. Sei-

nillä on uudet tapetit, mutta yhteen nurkkaan on tehty reikä, josta näkee hirsien erikoisen sulkasalvoksen.

Jos tilat eivät vielä riitä, Bernoulli voi kiivetä pitkän lähes pystysuoria puutikkaita yläkerrokseen, jota hallitsee perheen poikien sähkörautatie. Valo tulee sinne kattoikkunoista.

Markus Bernoulli kuuluu arkkitehtisukuun. Hänellä on tapana viedä kaikki asikkansa kierrokselle Nallin talossa. Opetus menee silloin parhaiten perille.

"Vanhaan taloon muuttavalle ja sen korjauksia suunnittelevalle tärkein neuvo on, että mitään turhaa ei kannata tehdä. Ensimmäiseen vuoteen ei pidä tehdä mitään, muuttaa vain sisään asumaan. Taloa on ensin maisteltava kaikessa rauhassa", Bernoulli sanoo. Silloin ehtii huomata vaikka sen, ettei talossa ole kylmä, eikä siellä tarvita lisäeristeitä. Liialla rahalla on pilattu monta korjausta.

Bernoulli sanoo, että ihmisten ajatukset muuttuvat jo yhden vuoden aikana.

"Useimmilla on hirveä himo nähdä kaikkien lattioiden alle ja repiä seinät paljaksi, rikkoo paikkoja ja tehdä kauheasti tarpeetonta. Vanha rakennus halutaan pakottaa totuttuun asumiskuntoon. Liikkeelle pitäisi kuitenkin lähteä rakennuksen ehdoilla."

"Esimerkiksi täällä Vanhas- sa Raumassa on muistettava, että ihmiset väistyvät. Talot ovat olleet ennen meitä ja jäävät jälkeemme. Meidän aikamme on korkeintaan muutama kymmenen vuotta."

Ihmiset ovat rautakauppiaan armoilla

Bernoullista on kovin ikävää, että ihmiset ovat hyvin usein rautakauppiaiden, epäpätevien suunnittelijoiden ja rakentajien armoilla. "Rakentajille on usein tärkeintä vain mahdollisimman uuri voitto," Hän on valmis myöntämään, että on myös huoraavia ark- jatkuu seuraavalla sivulla

Nimipäivät

Helmik. 20 p., Helinä, Heli, Hely, Heljä
Helmik. 21 p., Keijo
Helmik. 22 p., Tuuli, Tuulikki, Tuulia
Helmik. 23 p., Aslak
Helmik. 24 p., Matias
Helmik. 25 p., Tuija, Tuire
Helmik. 26 p., Nestori

1700-luvulta olevan raumalaistalon Nallin pihapiiriä.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: Yhteensä \$407.00

Lily Jämsän muistolle
Martha Kari, Fitchburg, MA \$10.00
Ruth Holm, Fitchburg, MA \$10.00

Elli Nikulan muistolle
Ruth Holm, Fitchburg, MA \$10.00

Henry W. & Dorothy C. Järvinen
Kensington, MD \$5.00

KATTILARAHASTO: Yhteensä \$1,305.00

Martha S. Bradshaw, Lunenburg, MA \$10.00
Helen W. & John G. Smith, N. Kingstown, RI \$25.00
George & Ethel Anttonen, Fitchburg, MA \$10.00
Aini V. W. Howe, Leominster, MA \$10.00
Aili & Francis Walsh, Westminster, MA \$10.00
Ellen & Olavi Wäänänen, Los Altos, CA \$25.00
Taisto & Joan Luokkala, Pittsburgh, PA \$10.00
Ellen E. Lindell, Lexington, MA \$25.00
Miriam Orava, Fitchburg, MA \$10.00

Suomalaisten veteraani miesten ja naisten muistolle, jotka pysähtyivät 50 vuotta sitten diktaattori Josef Stalinin ja hänen lähettämien verkoirien aikeet vallata Suomen tasavalta sekä ryöstää itsenäisyys Suomen kansalaisilta. Minun mielipiteeni on, jos ei olisi ollut näitä kunniakkaita sankari naisia ja miehiä, Suomi olisi tällä hetkellä jossain Romanian tasolla taloudellisesti.
Kunnioittaen, Raimo Ahti, Fitchburg, MA \$250.00

Lahjoitukset kattavat 60 prosenttia kuluista.

Kiitos lahjoittajille!

ARKKITEHDIN ... jatkoa edelliseltä

kitehtejä. "Enkä paljon arvosta ns. asumislehtien moraalia. Ne eivät juuri opasta, vaan ovat pikemminkin huonona esimerkkinä. Mitä ihmeen mallia tavallinen ihminen voi saada kuninkaallisesta asumisesta?"

Asunotomessut eivät myöskään häntä innosta. "Messut juoksevat aina muodin perässä. Turun asunto messuilla oli lasinen viherhuone. Pitäisiköhän niitä rakentaa tänne Raumallekin", Bernoulli kysyy.

Bernoullit eivät ole rikastuttaneet matto- tai tapettikauppiaita, myös rakennuslevyt ovat jääneet kauppojen varastoihin. Kaikki salin pinnat ovat vuodelta 1931: beigen väriset tapetit, vaalea katto ja kirjava matto sekä pyöreässä peltiuunissa oleva marmorinen ooteraus. Huone on sisustettu Markus Bernoullin isoäidin suunnittelemin jugend-kalustein.

"Myyjä vakuutti, että maton alla on leveät lattialankut. Voimme ottaa ne esiin, kun se aika tulee. Vielä ei ole ollut tarpeellista rikkoo lattiaa. "Perhe on asunut talossa toistakymmentä vuotta.

Vanhan Rauman vintit eivät olleet alun perin asuttuja, mutta Nallin talossa yläkerta on muutettu maukuuhuoneiksi. Bernoullit ovat hankkineet purkutaloista lattia- ja kattolautoja. He eivät ole lakanneet niitä lukuisia kertoja niin kuin tapana on.

"Inhottavan väriseksi keltastuvaa lakkaa, ei kiitos."

Jotkut lattiapinnat on vain vahattu, poikien huoneen kovassa kulutuksessa oleva lattia on sivelty tervan ja tärpätin sekoituksella.

"Ihmisen elämähän on leikkiä, meillä se on tällaista.

Kaikki tavaratkin tässä talossa liittyvät perheemme historiaan. Esimerkiksi tuo lamppu on kirpputorilta Baselista, josta koko sukukin on lähtöisin", Bernoulli kertoo.

Vuonna 1988 Bernoulli palkittiin arvokkaalla ja harvinaisella *Europa nostra* -mitalilla vanhan säilyttämiseksi tehdystä työstä: luonnon ja arkkitehtuuriperinteen suojelusta. Samana vuonna myönnettiin *Europa nostra* -mitalli myös Itävaltaan Ferstel-palatsin suojelusta ja Kreikkaan Akropolisin hyväksi tehdystä työstä.

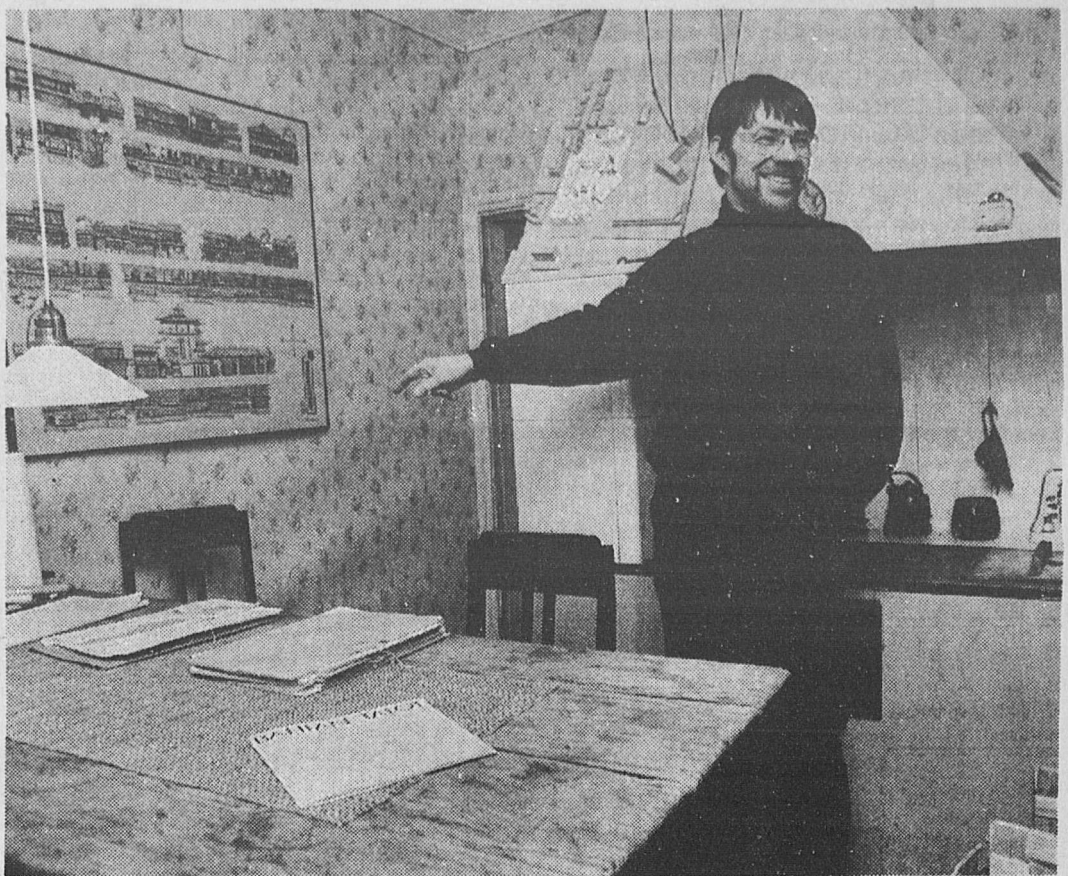
Bernoulli on suunnitellut noin 70 kohdetta Vanhaa Raumaa kunnostettaessa sekä myös monenlaista muuta, mm. Rauma-Repolan kansikonetehtaan konttorirakennuksen.

Raumalle Bernoulli on täysin juurtunut.

"Rakennukset ovat yhteiskunnan konkreettinen muisti. Ne muodostavat tietyn perusturvallisuuden", hän pohdiskelee. "Ympäristön perustalouden ei saisi muuttua liian nopeasti, muuten sielu ei pysy koossa. Kuinka paljon ihmisten juurettomuutta maksetaan erilaisten alkoholien ja mielenterveysongelmien kautta?"

Turkua hän pitää arkkitehdin kannalta katastrofikaupunkina. Kaupunkirakenne on rikkoutunut pahoin kaavoituksella eikä Turussa juuri huomaa, että kaupunki on maan vanhin.

"Luostarinmäki on minun Mekkani, jossa haaskaan filmiä loputtomasti, mutta entäs nämä turkulaiset kaupparit? Ulkopuolisesta näyttää siltä, että Turku on rakentamassa itseään hengiltä. Miten siellä pärjätään kaikkien kauppa-

Neuvotteluhuoneena on kodikas keittiö.

keskusten kanssa?"

Bernoullin mielestä mitään ei saisi purkaa, ennen kuin tiedetään varmasti, mitä tilalle tulee. Uutisrakennuksen on myös oltava parempi, kuin purettava rakennus oli.

Rauman piharakennuksia on hänen mielestään hajotettu täysin turhaan. Nallin talon piharakennuksista on raaputtu suurella vaivalla pois lateksimaalia. Entisestä viiden lehmän navetasta on tehty sauna, vanhasta lantaruumasta varasto. Piharivistöön on rakennettu myös vierashuone

sekä verstaas, jota ilman ei Markus Bernoullin mielestä normaalkodissa tule toimeen.

Vanhassa Raumassa on noin 560 kiinteistöä ja alle tuhat asukasta. "Asukkaat ovat kaikista sosiaaliluokista, se tekee tästä paikasta elävän. Ruotsin puolella olevat rannikon puutalokaupungit alkavat jo olla liian kauniita ja jätettyjä. Ne vaikuttavat muovisilta."

Bernoulli muistuttaa, että Raumalla on haluttu vaalia omia perinteitä silloinkin, kun

se ei ole ollut muotia.

"Mutta turisteja ei pidä kossella sellaisin keinoin, jotka eivät tänne kuulu. Eivät vanhaan Raumaan ole kuuluneet ylenmääräiset kukat, pyssyvät penkit tai patsaat. Agave sopii tähän maisemaan yhtä huonosti kuin jakokaappi keskelle kuvatuinta katunkymää."

Anneli Tukia
Kuvat; Matti Kivekäs
(HS)

"Stalin syyllistyi suuriin virheisiin 1939"

Neuvostokenraali kertoo Mainilan laukauksista ja Terijoen hallituksen perustamisesta

Mainilan laukaukset olivat Neuvostoliiton salaisen poliisin päällikön Lavrenti Berijan kehittäämä provokaatio, ja "Suomen kansanhallitus" oli diktaattori Josif Stalinin oma hanke, jonka toteuttajaksi hän määräsi Otto Wille Kuusisen.

Näin sanoi neuvostoliittolainen kenraaliviersti Dmitri Volkogonov esitelmässään Tuusulan taisteluskoulussa

tammikuun lopulla. Hän on sotahistorian instituutin johtajana saanut tutustua arkistoihin laajasti, ja hänen johdolla Neuvostoliitossa kirjoitetaan nyt ensimmäistä kirjaa talvisodasta.

"Yhdestäkään asiakirjasta en löytänyt viittausta, että Stalinin päämääränä olisi ollut miehittää Suomi. Tosin Kuusisen hallituksen perustamisen voi nähdä epäsuorana valloitus Hankkeena."

Terijoen hallitus oli viimeinen virhe

Volkogonov sanoi, että "Terijoen hallituksen" perustaminen oli viimeinen siinä virheiden sarjassa, johon Neuvostoliitto syyllistyi 1939.

"Ennen joulukuun ensimmäistä päivää ei Kuusisen hallitusta mainita yhdessäkään asiakirjassa, joten se oli varmasti silloin syntynyt Stalinin oma idea."

Kuusinen herätettiin kello kolme yöllä 30. marraskuuta

ja määrättiin saapumaan Stalinin luo Kremlin. Paikalla olivat myös Berijan ja ulkoministeri Molotov. "Stalin ilmoitti Kuusiselle, että tästä tulee demokraattisen Suomen pääministeri."

"Se oli Stalinin kaikkein epärealistisimpiä ratkaisuja, ja arvelen sen vain vahvistaneen suomalaisten puolustus- tahtoa." Se antoi myös aiheen olettaa, että Moskova tavoiteli paljon enemmän kuin rajan siirtoja.

Kuusisen hallitus sai oman armeijakunnan, jonka riveissä oli kenraalin mukaan lopuksi 13,500 miestä.

26. marraskuuta Stalin sai kenraali Meretshkovilta sähkeen, jonka mukaan suomalaisten tykkituli oli tappanut neljä puna-armeijalaista Mainilassa. "Pidämme selvitetynä, että välikohtaus oli Berijan aikaansaama." Käsky oli luultavasti suullinen. Kirjallisia todisteita ei löydy.

"Olen lukenut paljon Stalinin allekirjoittamia asiakirjoja

sodan ajalta. Hän oli selvästi hermostunut siitä, ettei meidän suuri armeijamme menesty sodassa pientä maata vastaan, kun muu maailma seuraa tapahtumia. Hän käski varmistaa, että tappioihin syylliset ammutaan."

Stalin raivostui suomalaisten motitettua 44. moottoridivisioon jalkaväkidivisioonan. Puoli tuntia kestäneen "oikeudenkäynnin" jälkeen hän teoitutti divisioonan korkeimmat upseerit ja komissaarin rivistön edessä.

Huono menestys johtui osittain Stalinin ennen sotaa toimeenpanemista upseeripuhdistuksista. "Vain kuusi prosenttia joukko-osastojen komentajista Suomen rintamalla oli ollut tehtävissään yli vuoden ajan."

Talvisota oli yksi kaikkein tarpeettomimmista sodista ja johtui ennen kaikkea Stalinin pahasta tahdosta, kenraali sanoi.

"Suomelle sota oli oikeutettu"

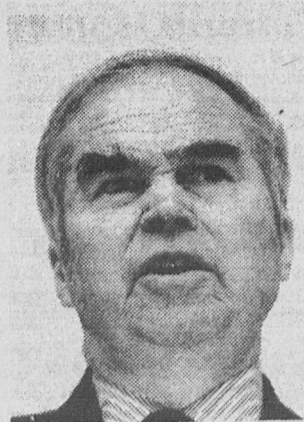
"Suomelle sota oli oikeutettu. Sen kansan moraali ja henki olivat korkealla ja uhrautuvaisuus oli suurta. On selvää, että lähinnä sodasta oli vastuussa Neuvostoliitto. Stalin oli kiistatta pääsyyllinen."

Suomen poliittiset johtajatkaan eivät tehneet diplomatian saralla kaikkea mahdollista sodan välttämiseksi. "Suomella olisi ollut mahdollisuus tinkiä ja pelata aikaa."

Toisin kuin eräät muut neuvostotukijat Volkogonov sanoo, ettei Suomi saanut sota aikana konkreettista apua ulta. Kansainvälinen kiinnostus talvisotaa kohtaan ei hyödyttänyt Suomea.

Suomen puolustus oli kenraalin mielestä erittäin hyvin järjestetty. Kenttälainneistuslaitteet olivat "maailman taidokkaimpien joukossa." Suomen armeijaa pidettiin vahvana vielä talvisodan jälkeenkin.

Neuvostoliitto keskitti Suomen rajalle puoli miljoonaa miestä, ja marsalkka Timoshenko ilmoitti Stalinille sodan jälkeen, että 78,000 oli jatkua sivulla 12

Dmitri Volkogonov

Suomalaistaiteilijoille työtilaa New York Citystä

Suomen taiteilijaseuran (STS), Suomen arkkitehtiliiton (SAFA) ja Suomen Teollisuustaitteen liiton (ORNAMO) äskettäin perustama "Visuaalisten taiteiden työskentelykeskus Yhdysvalloissa" säätiö on hankkinut työskentelytilaa stipendiaateilleen maailman taidekeskuksesta New Yorkista.

Rahoituksesta vastaa Suomen opetusministeriö sekä yksityiset lahjoittajat. Valmisteilla on non-profit-organization -aseman vahvistaminen Yhdysvalloissa, mikä tekisi lahjoitukset verottomiksi.

Säätiön johtokunta esitteli TriBeCa:ssa sijaitsevat kaksi työskentelytilaansa lehdistölle ja kutsuvieraille tammikuun lopulla.

Pääkonsuli Garth Castrén, joka kuuluu säätiön johtokuntaan, esitteli johtokunnan puheenjohtaja taitelija Antero Kareen, varapuheenjohtaja arkkitehti Kaarin Taipaleen ja neljännen jäsenen tekstiilitaiteilija Ulla-Maija Vikmanin.

"Haluan kiittää edeltäjäni pääkonsuli Antti Lassilaa siitä, että työtilahaaveesta on tullut totta," Castrén kertoi läsnäolijoille.

Kaksi säätiön työskentelytiloista sijaitsee TriBeCa:ssa ja kolmas suurten museojen tuntumassa yläkaupungissa. Nyt esitellyt tilat tarjoavat taitelijoille sekä työskentely- että asuintilat ja soveltuvat hyvin kuvaama- ja tekstiilitaiteilijoiden käyttöön. Yläkaupungin pienempi studiotila on tarkoitettu pienempiskaalaiseen työhön.

Kare selvensi säätiön syntä kertomalla, miten runsaat

15 vuotta sitten hän ja Stuart Wrede, joka silloin opiskeli arkkitehtuuria Yalen yliopistossa ja nykyisin toimii New Yorkin Modernin Taiteen Museon arkkitehtuuri- ja design osaston johdossa, haaveilivat työskentelytilasta suomalaisille taitelijoille SoHosta.

Noihin aikoihin SoHon syntä taitelijoitten mekaksi oli vielä lapsenkengissä ja työtiloja löytyi normaalihintaan.

"Lähtiessämme etsimään tiloja nyt 15 vuotta myöhemmin, oli Soho meille liian kallis," Kare kommentoi, "ja siksi päädyimme TriBeCaan."

TriBeCa on tänään nopeimmin kehittyvä taitelijoitten suosima alue New Yorkissa. Säätiön tila osoitteessa 32 North More Street on lyhyen kävelymatkan päässä SoHon gallerioista.

Kare sanoi säätiön haaveilevan lisätilasta tulevaisuudessa.

Visuaalisten taiteiden työskentelykeskus Yhdysvalloissa -säätiön johtokunta Ulla-Maija Vikman (vas.), puheenjohtaja Antero Kare, varapuheenjohtaja Kaarin Taipale ja pääkonsuli Garth Castrén selventämässä säätiön syntä ja pyrkimyksiä.

ta.

"Tämä on vasta alkua," hän totesi.

Toimintaa on tarkoitus laajentaa mm. luomalla kontaktiverkosto, saada omat näyttely- ja kirjastotilat, siis täydellinen kulttuurikeskus. Sen toteutuminen vaatii suuria rah summia, joten tuskinpa selasta saadaan syntymään lähivuosina.

Paikalla oli myös säätiön toiminnanjohtajaksi nimitetty taidemaalari Marjukka Kaminen, joka työskentelee kahtena päivänä viikossa restauroijana Metropolitan taidemu seossa.

Marjukka Kaminen

Suomalaiset taiteilijat, suunnittelijat ja arkkitehdit kuuluvat lähes 100 prosenttisesti omien alojensa liittoihin, joten nyt perustettu säätiö edustaa suomalaisia taitelijoita lähes kokonaisuudessaan.

Apurahaa voivat anoa kaikki yllämainittujen taiteilijaliittojen jäsenet kuukaudesta vuo-

teen. Apurahoja ei anneta opiskelijoille, vaan ne on tarkoitettu alansa ansioituneille tekijöille. Hakijoita oli runsaat 4,000, joista 15 onnellista pääsee työskentelemään New Yorkin ensimmäisen toimintavuoden aikana. Ensimmäisten taitelijoitten on määrä saapua New Yorkiin jo tämän kuun aikana.

Vikman kertoi ORNAMO:n jäsenmäärän ylittävän 1000 tällä hetkellä. Hän uskoo muoti- ja teollisuussuunnittelijoitten, sisustusarkkitehtien ja käsityötaiteilijoiden hyötyvän New Yorkissa työskentelystä.

Taipale puolestaan mainitsi, että hänen mielestään "melting pot" -nimen sijasta "pressure pot" on osuvampi tapa kuvata New Yorkia. "Pidän New Yorkissa vierai-

lua välttämättömyytenä arkkitehteille, jotta he pääsevät näkemään, miten kaupunki toimii," Taipale selitti.

Suomen taiteilijaseura juhli toimintansa 125-vuotiskautta vuonna 1989. Seurassa on noin 1000 jäsentä, jotka edustavat taidemaalareita, kuva-veistäjiä ja graafikkoja sekä 40 paikallista taideseuraa. Seura julkaisee Taide-lehteä sekä visuaalisia taiteita koskevaa kirjallisuutta.

Suomen arkkitehtiliitto on lähes satavuotinen ja siinä on noin 2,000 jäsentä. Seuran Arkkitehti-julkaisua myydään New Yorkin Urban Center Books kirjakaupassa. Taipale on sen päätoimittaja.

Vuonna 1911 perustettu Teollisuustaitteen liiton julkaisu Muoto ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Sibelius Lodge
No. 1167, F. & A.M.
71 West 23rd Street
New York, New York 10010

Sunnuntaina 17. helmikuuta 1990 kello 1 pm., Sibelius Lodge No. 1167, F. & A.M. sponsoroi ilmaisen konsertin Central Presbyterian -kirkossa, Park Avenue, 64th Street. Konsertissa esiintyy kolme tunnettua suomalaistaiteilijaa: tenori Anssi Hirvonen, sellisti Heikki Rautasalo ja organisti Matti Vainio.

He esiintyvät ensimmäistä kertaa yhdessä New Yorkissa. Ohjelmassa on Sibeliuksen, Handelin, Haydnin ja Bachin teoksia. Kaikki ovat tervetulleita, sisäänpääsy on ilmainen.

Sunnuntaina 17. helmikuuta 1990, kello 7:30 pm. pidetään Sibelius Lodgen 25-vuotis juhlapäivällinen Marriot Marquis -hotellissa, Broadway, 45 Street. Liput \$75 per henkilö. Lisätietoja ja varaukset: Al Star, 516-499-8198.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Finlandia Foundation
New York
Metropolitan Chapter, Inc.

Finlandia Foundation koontuu 9. helmikuuta 1990 kello 8 pm. osoitteessa Central Presbyterian Church, Park Avenue & 64th Street, Manhattan.

Helmikuun ohjelmaan kuuluu Jutta Kurmanin puhe Eestin musiikista ja politiikasta. Sopraano Vera Allik esittää kokoelman aiheeseen liittyviä lauluja.

Eestin itsenäisyyspyrkimykset tekevät ohjelmasta hyvin ajankohtaisen, joten odotettavissa on mielenkiintoinen ilta.

Ohjelman loppuksi tarjolla on virvokkeita.

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on yleisölle avoinna passi-ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

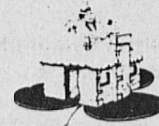
SAUNA TILAUKSESTA

FOR SALE
RESORT RESTAURANT MOTEL COMPLEX

Directly on Route 32, Greenville, NY
64 + acres - near Albany - 20 minutes
to Windham Ski Lodge - good condition

Asking \$525,000

SHAMROCK REALTY CO.
(914) 831-8400 or 897-5718

The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Tel. 774-3284 Central Village Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

Finnish-American Rest Home, Inc.
1900 SOUTH DRIVE LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6195

Helmik. 1, 1990

Ensiksi lämmin kiitoksemme Nasaret-kirkon pastorille Eino Salolle viime sunnuntain hartaushetkestä.

Maanantain kahvikonsertissa kuulimme kahta viulutaitelijaa, Heino Fosteria ja Leo Jaakkolaa. Säestäjänä oli Charles Hedlun. Todella kaunisti oli Teitä kuulla. Tilaisuudessa piipahti "Tamara" mustalaisyttökin lauluineen. Ja jälleen saimme surusoman. Sairaskodin asukas Lyydia Saari nukkui ikuiseen 30. päivä tammikuuta 96 vuoden ikäisenä. Otamme osaa omaisten suruun.

Ed Haapa soitti pianosoolon ja laulatti asukkaita tiistaina. Keskiviikkona aloittivat ahkerat auttavat kädet reippailla touhuillaan. Iltapäivällä oli taas ilmat, joissa Raili Jusila toi terveiset koti-Suomesta nyt jo kymmenennen kerran. Raiilla on täällä paljon ystäviä - eikä lainkaan ihme. Torstaina oli kilpailupäivä. Meillä on kodissamme hyviä keilaajia, joista Carl Miller on

ollut monet kerrat voittaja. Toinen on Viktor Hyyti. Hän hallitsee tämän lajin myös.

Perjantaina oli kaunis muistotilaisuus Lyydia Saaren ja Fanny Closen muistolle. Pastori Pentti Mäki puhui ja musiikista vastasi Bertha Penttilä.

Lestadiolaisten seuraavaksi kokoontui Pokela huoneessa Paul Sorvon johdolla lauantaina.

Huom! Muistamme vielä, että Lepokodin Ystävien myyjäiset ovat lauantaina, 10. p:nä klo 8 aamulla Annan Majassa.

Kiitoksemme Teille kaikille uskollisesta avustanne kuluneen viikon aikana.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

P.S. Mikäli toivotte muutoksia tulevaan suomenkieliseen puhelinluetteloon tai toivotte nimenne siihen, lähettäkää tiedot kirjallisesti os. 1800 South Dr., Lake Worth, FL 33461. Att. Leila Laine.

Lepokotiterveisin
Leila

Sana Sieltä - Sana Täältä

On varhainen aamuhetki. Atlanti keinuu laiskasti rannan hiekkaan. Etelän tuuli lennättää pumpulipilviä sinisellä taivaalla ja avaruus on huikean laakea. Merilokit torkkuvat hiekalla odotellen asiakkaita, aina sitä murunen heruu heillekin lounasaikaan.

Parin tunnin jälkeen on rauha poissa. Immeisiä työntyy tuolit ja pussit kainalossa nauttimaan luonnon hyvydestä.

Mitäs ihminen, joka on asunut tätä maapalloa miljoonia vuosia, ei ole mitään oppinut omista virheistä ja historiasta. Murhataan, tapellaan, raiskataan ihmisiä ja luontoa, sekä kieritellään koston veressä.

Muutamien kymmenien mailien päässä on tapaus Noriega! Oli kerran mies, jolla oli vilja-aitta ja siellä iso rotta. Mies poltti aitan ja arveli myös polttaneensa rotan, mutta rotta livahti karkuun.

Amerikan sotapojat lähetettiin ottamaan Noriega kiinni, mutta tämä pujahtikin Vatikanin lähetystön suojiin. Onkohan meidän Amerikan diplomaatti-järjestö vielä niin lapsen kengissä kävelevä, että ei

diplomaattisin keinoin saatu lurjusta kiinni?

Meillä sitä aina lähdetään väällä ja voimalla. Tietysti presidentti sai kiiltävän sulan hattuunsa, mutta kansa napsii.

Ensin pommitetaan Manilan kaupunkia, ihmishenkiä tuhoitiin kolmisen sataa. Ja nyt on luvattu biljoonia, millä rakennetaan kaupunki ehjäksi. Onko tässä nyt järkeä?

Noriegaa viedään linnasta linnaan ja varjellaan lujasti. Oikeuden käynnit alkavat ja maksavat miljoonia kansan varoja. Ja jos CIA on sotkeutunut juttuun, voi roisto livahdtaa vapauteen. Hänelle on kuulemma hommattu väritelkari ettei aika käy pitkäksi.

Kun tuo "Oat Bran" -hulluus on paljastettu, ettei se kolesteroolia poista ja kauppojen hyllyt ja Lännen säilöt ovat kattoon asti "Oat Bran":ssä, niin eikös lähetetä sinne Noriegan ruuaksi. Ei tulisi kalliiksi roiston ateriat.

Ihme, ettei Panamalla ollut yhtään rohkeaa miestä, joka olisi ampua paukauttanut roiston hengiltä niinkuin teki Romanian kansa. Siellä oli kansa kärsinyt, osa murhattu, osa nähnyt nälkää samalla kun diktaattori ui hienosti ylellisyydessä. Siellä käytettiin vanhanajan tuomiota ilman mitään suurempia kuluja.

Täällä oli marras-joulukuun alkuajat oikeaa kulttuurihurmaa. Ja niistä ei paljon näissä pohjoisen lehdissä kerrottu. Floridalaiset kaiketi ovat niin itse tyytyväisiä, etteivät kulttuurin muruakaan jakele lummessa ja pakkasessa tarpoille heimoalaisille.

Täällä on tuhattomasti kirjeenvaihtajia, mutta he keskittyvät kirkkojen ja Lepokodin uudistuksiin.

Turistiklubi, joka sittenkin on kaiken napa, jonka ympärillä kaikki tapahtuu. Sinne tulevat ensin taiteilijat, sieltä sitten siirtyvät muualle. Monta sataa turistia polkee viikossa haalin palkeita ja työntyy sisälle puuron syöntiin ja pulakahvin juontiin.

Marraskuussa oli Laulumiesten 20-vuotiskonsertti ja tapauksesta oli Ukkonen ja kumppanit järjestäneet mahavat Mieskuoropäivät. Oli kymmenen kuoroa, laulajia Kanadasta, Länneltä, Pohjois-

sesta ja Suomesta. Voitte arvata kun toistasataa laulajaa puhalteli säveliä ilmoille, että tämä Floridan niemimaa, joka kelluu vetten päällä, käänteli kylkeä itään ja länteen!

Toinen ajankohtainen, harras, tiiviisti asian ydintä lähellä oli talvisodan alkamisjuhla. Kun teatterinjohtaja Laine lausui ensimmäiset lauseet runosta --- "Raja railona aukee, edessä Aasia, Itä ---" kylmäsi se monen karjalaisen sydäntä.

Meidän maamot ja taatot vuosisatoja kärsivät rajankirot ja kärsimykset. Nyt muurit kaatuivat Itä-Euroopasa, kansat nostivat kätensä kohti vapautta; niin läheneekö se aika, että Suomenkin rajat aukenevat ja Vienen, ja Inkerin heimokansa pääsee emä-Suomeen ja suomalaiset sinne Kalevalan laulumaille?

Nykyiset Euroopan tapahtumat ovat kuin näytöskappale, jonka viimeistä näytöstä ei ole kirjoitettu eikä näytelty. Kukaan ei aavista, mitä se sisältää?

Viime keväänä hävisi Connecticutin kunnahilta Irja ja Pentti Korhonen. Myivät talonsa Hartfordissa ja lähtivät etelään. Täältä heidät löydettiin, ovat vakituksia asukkaita ja taloa rakennetaan Stuartiin.

Meidän naapuri Voluntownissa Ida Kujala sai ankaran halvauskohtauksen ja on hoidettavana Villa Maria hoitokodissa. Sylvi Tättälä on täällä Oregonista ja Kaarina Koho Suomen Turusta.

Talviterveisin,
Hertta Odell

Finnish American Clubin kalenteri
New Port Richey, FL
Delaware ja Madison katujen kulmauksessa

Helmik. 10. p:nä Valentinin päivän tanssit klo 8 - 11 illalla.

Helmik. 16. p:nä Fun Night ja pot luck -illallinen, korttiym. pelejä.

Helmik. 24. p:nä Laskiaisen. Hernerokka-illallinen ja tanssit klo 5:00 ip.

Joka torstai seurustelu- ja BINGO-ilta klo 6 - 8:30 ill. FAC kuoro kokoontuu klo 1:00 ip. Kansantanhuryhmäjoukko kokoontuu klo 10:00 aam.

Tervetuloa paikkakuntalaiset, lumilinnut ja vierailijat!

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Tropiikin portilta

Tuonen tuville

Kaksi hyvää Heikkiä sai kutsun tuonen tuville tänä talvena:

Heikki Varis ja Heikki Herlin.

1930-luvulla Heikki Varis oli suomalaisten alueilla tutkimusmatkalla erikoiskohteena siirtolaisten jälkeläiset. Olin silloin sanomalehti- ja radio-uutistoissa. Kutsuin Heikin kestäkievariini ja yleisää kuulemaan kuinka Varis puhuu.

1950-luvulla teollisuusmies Heikki Herlin, Kone Oy:n johtaja, oli kansainvälisissä Rotary-kerhon kokouksissa edustamassa Suomea.

Samalla hän osallistui Moral Re-Armament ideologian kokouksiin Mackinan saarella, ja tuli myös tutustumaan Suomi Collegeen.

Suomi College lähetti Heikin meidän hoiviimme puoleksi päivää. Oli komea hiihtokeli, ja vein hänet suksiladulleni. Ei

ollut nykyaikaisia hiihtotamineita. Sovitimme hänelle suksikengiksi poikamme solki "artikset" ja auton sisärenkaasta leikattu kumirengas sovitettavaksi kantapään taakse ja varpaitten alle, joten suksi ei päässyt karkuun.

Suksi alkoi komeasti luistaa Kuparisaaren metsikössä. Kellarisaunassamme saunakylvyt päälle. Se oli nautinto!

Tammerkoskella
saa kalastella

Jos haluatte Tammerkoskelle kalastamaan, niin kyllä se nyt sopii kymmenen markkaa päivää. Tampereen kaupunki teki sopimuksen Pirkkanmaan maatalouskeskuksen kanssa.

Rannalta voitte heitellä uistinta tai perhosta Tammerkosken ryöpyihin.

Uutinen ei kerro, saavatko naiset kalastaessaan laulaa-

kin: Tammerkosken sillalla näin heilan ensi kerran.

★

Verta vuoti soviettimaasa, Azerbaidžanin maakunnassa, kun sotilaat lähetettiin hillitsemään kiihkoisia mellastajia, jotka tottelivat ainoastaan konekiväärejä. Siellä kuoli 13 ihmistä ja haavoittui enemmän.

Soviettihohtaja Mihail Gorbatsšov ilmoitti julkisesti, että hänen täytyi käyttää kovuutta ennenkuin mellastajat uskoivat, että kovempaa kuria on tulossa.

Pääjohtaja ei kannata väkivaltaisuutta kansanvallan hankkimiseksi. Nytkin hän on hyväksynyt hallituksensa muutakin puolueita. Näin saadaan demokratia, eikä tarvitse siitä riidellä.

Reino W. Suojanen

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmaita tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavara-kauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

Raivaaja

25 vuotta sitten

9. helmikuuta, 1965

Yhdysvaltain Etelä-Vietnamissa olevat joukot kärsivät tähän astisista miehistömenetyksistään kaikkein verisimmän kun Vietkongssien onnistui tiistaiyönä yllättäen hyökätä amerikkalaisten joukkojen tukikohtaa vastaan... Ainakin 33 amerikkalaista sai surmansa ja seitsemän haavoittui.

...NL:n hallitus varoitti "olevansa pakoitettu yhdessä liittolaistensa ja ystäviensä kanssa ryhtymään toimenpiteisiin", joilla tullaan auttamaan Pohjois-Vietnamia sen puolustaessa itseään Yhdysvaltain ilmavoimien lentohyökkäyksiä vastaan.

50 vuotta sitten

6. helmikuuta, 1940

Virallisessa sotatiedonannossa tänään sanottiin, että suomalaiset ovat työntäneet takaisin voimakkaita punaisen armeijan hyökkäyksiä Mannerheimin rintamalla, sekä keskirintamalla ja Laatokan pohjoispuolella, jossa venäläisten joukkojen ilmoitetaan hyökänneen epätoivoisesti.

...Useita satoja venäläisiä jäi taistelukentälle Laatokan pohjoispuolella, sanottiin tiedonannossa, jossa selostettiin kehitysvaiheita yhdellä kriittisimmistä taistelukentistä tässä sodassa.

...Ilmoitettiin, että 145 siviilihenkilöä on menettänyt henkensä ja 179 loukkaantunut venäläisten ilmapommituksissa viime viikolla. Kuusi sairaalaa on pommitettu ja venäläiset näyttävät alkaneen erikoisen pommikampanjan kirkkoja vastaan.

75 vuotta sitten

8. helmikuuta, 1915

Haagi - Pragissa tapahtuu yhä lukuisammin levottomuuksia. Vangitsemiset, katukahakat, ym. senkaltaiset ilmiöt ovat päiväjärjestyksessä.

Näinä päivinä on kaupungissa vangittu suuri määrä turkkilaisia ylioppilaita ja sanomalehtimiehiä. Viranomaiset tietävät kertoa böömiläisiä "prominentti" politikoitsijoita vastaan yritetyn viisi dynamiittimurhayritystä.

Äskettäin 90 vuotta täyttänyt Kalle Karvonen on Muurmannin legioonan komppanianpäälliköistä viimeinen.

Kun itsenäinen Suomi oli ihan nuori, joutui kuusamolainen Kalle Karvonenkin asevelvolliseksi ja hän menestyi niin hyvin, että kohosi aliupseeriksi. Kertoman mukaan Kalle makasi hämeenlinnalaisen äkseerauspaikan hiekas-

Muurmannin komppanianpäälliköistä viimeinen

sa ja kopea kersantti esitteli, miten kuularuisku pitää osata hajottaa ja taas koota. Kalle tuhahti, että tuollaisen osaa vaikka sokeakin.

Kersantin päässä pimahti ja hän komensi peittämään Karvosen silmät ja käski, että siitä vain näyttämään, miten tehtävä sujuu.

Kalle pani konepysäyksen palasiksi ja kokosi sen käden käänteessä. Ei ole kerrottu, mitä kessu sanoi, jos edes rohkeni ääneen ajatella. Myöhemmin hän kuuli vielä järkevämpää. Hän oli ollut opettamassa miestä, joka oli harjoitellut tappovälineiden käytön punakaartissa ja ollut

sen jälkeen englantilaisen joukko-osaston komppanianpäällikkönä.

Se punakaartin osa, johon Karvonen 1918 kuului, ajautui rajan itäpuolelle ja liittyi Oskari Tokoin johdolla Knäson kylässä Muurmannilla olleeseen englantilaiseen joukko-osastoon, jota on totuttu kutsumaan Muurmannin legioonaksi. [Tokoi työskenteli Raivaajan toimituksessa vuosina 1922-49 ja asui alueella kuolemaansa asti, 1963. Hänet on haudattu Forest Hill hautausmaahan Fitchburgissa.]

Oltiin Englannin kuninkaan sotilaita ja kun legioonaa tuli 9. komppania, huudettiin "Kaavonen" sen päälliköksi, kapteenin tasaisen upseerin hommiin.

Muurmannin legioona pääsi muutamia kymmeniä mustalistolaisia lukuun ottamatta täydessä järjestyksessä kotiin Suomen ja Englannin hallitusten välisen sopimuksen mukaan.

Maanpakoon joutuneista tunnetuin oli Oskari Tokoi, joka sittemmin juhlallisesti kutsuttiin takaisin kotimaahansa.

Nyt ovat legioonan rivit harventuneet. Kun punavankien muistomerkki Lahdessa paljastettiin pani Kalle legioonan merkin rintaansa, mutta kukaan ei häntä pysäyttänyt. Kalle tuumi, että on tainnut tulla iltahuudon aika. Itse hän on legioonan komppanianpäälliköistä viimeinen. Ikää on kertynyt. Kalle Karvonen, liikkeenharjoittaja ja taiteilija, täytti 90 vuotta.

Kalle oli, liikkeenharjoittaja. Hän piti puuseppäverstaasta hyvän aikaa Kuusamossa ja siitä ammattinimike miehen nimen edessä. Toinen titteli vaatiikin vävän pitemmän selityksen, Kalle on ollut kahdenkin lajin taiteilija.

Muurmannin legioonan komppanianpäälliköissä oli

kaksi teatterimiestä. Aarne Orjatsalosta on puhuttu ja miestä kehuttu. Karvonen on jäänyt vähemmälle, vaikka hän rakensi itse teatteritalonsa ja hoiti sen rahoitusjärjestelyt.

Sodan päätyttyä kun Kuusamossa ei ollut työväentaloa, jossa näyttämö voisi toimia, Kalle Karvonen teki sen. Se oli ensin vaatimaton, myöhemmin tehtiin toinen ja näyttävämpi. Kalle näytteli ja ohjasi, vierailijoita kävi, ja teatterisalissa pidettiin monenlaista juhlaa.

Toiminnan vauhti hiljeni, kun Kalle muutti Kuusamosta Tampereelle.

Toisen lajin taiteilija Kalle oli päästessään käsiksi hyvään puuhun. Hän muovasi hienoja veistoksia seinille ja pöydille pantaviksi. Mm. Demarin seinällä on Kallen kolme veistosta, toimittajat Svento, Väisälä ja Räisänen. Ne ovat ennen sotia tehtyjä. Myöhemmin Kalle teki muita mahtavia,kin seinälle pantavia veistoksia, kunnes siirtyi tekemään pienoismalleja. Syntyi oman kotitanssijan pienoismalli ja sitten syntyi kaverin, Kalle Päättalon kotipiiri.

Kalle Karvosesta saisi kirjan. Siinäpä hänen kaverilleen Kassu Haapaselle neljännen kirjan aihe! Kallen elämässä on ollut mutkaa ja metkua. Vaikka ikää on täynnä yhdeksän vuosikymmentä, on mies voimissaan. Tarmoa on ja trumpettiäni kaikaa, kun juttukaveri osuu paikalle.

Kun jokin vuosi sitten saatiin iso punakaartin historia valmiiksi, oli Kalle Smolnassa pidetyssä juhlatilaisuudessa mukana kunniavierana kolmen muun entisen punakaartilaisen kanssa. Kun erosimme, nosti Kalle sormensa:

- Erkki perkele, eikös me vielä järjestetä jokin todellinen pamaus?

Ja Kalle järjesti sen omin päin kavereita tarvitsematta. Hän muutti Tampereelta takaisin kotipuoleen Kuusamoon. Siinä on yhdeksänkymmenvuotiaalle miehelle pamausta riittävästi...

Erkki Wiksten (Demari)

FinnFest tietoa

HANCOCK, Mich. - Finn Fest USA, '90 tapahtumaan on ilmoittautunut jo yli 300 ihmistä, ja järjestäjät kehoittavatkin kaikkia kiinnostuneita ilmoittautumaan ajoissa paikan varmistamiseksi.

FinnFest USA, '90 järjestetään torstaista sunnuntaihin, 26-29 kesäkuuta Suomi Collegessa, Hancock, Michigan.

Tämän vuoden teemaksi on valittu "Festival of Finnish Folklife in America." Ohjelma sisältää torin, näyttelyitä, juhlia, käsitöitä, kansantanssia, musiikkia, kokon, urheilua ja luentoja. Nuorille on omaa ohjelmaa, suunnitelmassa on muun muassa suomalaisen rock-yhtyeen esiintyminen.

Festivaalissa saa ensi-iltaan Kalevalaan pohjautuva musiikkidraama "Song of Lemminkäinen". Musiikko, säveltäjä ja Suomi Collegen opettaja Melvin Kangas on työskennellyt teoksen parissa kuuden kuukauden ajan. Kangas on saavuttanut kansainvälistä mainetta kanteleen soitolla. Hän on opiskellut Suomi Collegessa, The University of Michiganissa sekä Helsingin Sibelius Akate- miassa.

Lisätietoja ilmoittautumisesta saa kirjoittamalla osoitteeseen FinnFest USA, '90, Suomi College, Hancock, MI 49930 tai soittamalla (906) 487-7202.

Oikeus kerjäämiseen

New Yorkissa kerjääminen on perustuslaillinen oikeus, Manhattanin liittovaltion tuomari Leonard Sand päätti. Päätöksellään hän kumosi New Yorkin liikennelaitoksen yrityksen kieltää kerjääminen metrossa. Sandin päätös on laatuun ensimmäinen, ja lakiasiaintuntijat arvelivat sen heijastelevan yleisemminkin suhtautumista kerjäämiseen Yhdysvalloissa.

Tuomarin päätös mitätöi myös New Yorkin ja New Jersey'n satamalaitoksen kerjuukiellot.

"Perustuslain periaatteisiin sitoutumisen todellinen koetin on se, missä määrin tunnustetaan keskuudessamme vähävaraisimpien, vähiten valtaa omaavien ja vähiten hyväksytyjen oikeudet", tuomari Sand perusteli.

Tupakoinnin lopettaminen pienentää sydänkohtausriskiä

Tupakoiminen lisää merkittävästi naisen mahdollisuutta saada sydänkohtaus, mutta kasvanut uhka katoaa kolmen vuoden kuluessa tupakoinnin lopettamisesta, sanotaan Bostonin yliopiston uudessa tutkimuksessa.

Kaksi askia päivässä polttavien naisten sydänkohtausriski on kaksinkertainen ei-

tupakoihin verrattuna, yli neljä askia polttavien riski on jopa seitsenkertainen, tutkimuksessa todettiin.

Tutkimuksen mukaan kasvanut riski häviää jo kahdessa tai kolmessa vuodessa tupakoinnin lopettamisesta, riippumatta tupakoinnin määrästä.

FINNISH AND AMERICAN VIDEO TAPE CONVERSIONS

TOAND FROM PAL, SECAM, NTSC, 1/2" VHS, BETA, VHS-C, 8mm, 3/4" U-MATIC

E-120, E-180 \$48.00

(Price includes blank tape & shipping any state in U.S.)

(206) 365-3249

ZYK 12331, 32nd Ave. N.E. Seattle, WA 98125

Also Finnish System TV's, VCR's & Video Cameras sales

TERVETULOA KESÄTYÖPAIKKAAN SUOMESSA

Ravintola Parlamentti on hyvin suosittu kesäravintola Eduskuntatalon vieressä Arkadian puistossa Helsingissä. Ravintolassa on sisä- ja ulkotiloja yhteensä n. 800 asiakaspaikkaa. Avoimna seuraavat toimipaikat:

**Hovimestareita
Baarimestareita
Kokki ja keittäjä
Tarjoilijoita**

Asunto ja ruoka järjestetään sekä opastetaan työluvan haussa. Mikäli olette Suomen kansalainen, työlupaa ei tarvita. Avaamme 29.4. -90. Toimet voivat alkaa heti tai sopimuksen mukaan.

Lähemmin osoitteella:
**Kylänvanhimmankuja 3 - 5
00640 Helsinki
Finland**

Puhelin: 011-358-0-7286675
tai: 011-358-0-677814

Kuolleita

Waino Syria

MOUNT HOLLY - Waino J. Syria, 80, kuoli kotonaan 31. tammikuuta.

Hän syntyi 25. maaliskuuta 1909 Fitchburgissa Peter ja Anna (Mäkelä) Syrian poikana.

Hän oli puutarhurina ja talonmiehenä William Ginsburgin tilalla Rutlandissa yli 20 vuotta ja Yhdysvaltain laivastosihteerin William Franken palveluksessa 18 vuotta.

Hän oli Vermont Finnish Societyn ja Alzheimer's Support Groupin jäsen.

Suremaan jäivät vaimo Elma (Kangas) Syria, jonka kanssa Waino meni naimisiin 4. kesäkuuta 1933 Rutlandin Trinity Episcopal -kirkossa; poika Gene Syria, Mount Holly, tytär Elena Tobin, Fair Haven; kolme lastenlasta sekä useita sisarten lapsia ja serkkuja. Veljet Peter ja Walter Syria sekä sisar Sadie Laitinen ovat kuolleet aiemmin.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Jenny Aaltonen

FITCHBURG, MA - Jenny M. (Saari) Aaltonen, 94, 140 Omena Place, kuoli tammik. 29, 1990 Birchwood Manor hoitokodissa pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt syysk. 9, 1895 Suomessa Jaakko ja Ida (Rantala) Saaren tyttärenä ja saapui Yhdysvaltoihin 1913 viettäen suurimman osan elämästään Fitchburgissa. Hän oli vuonna 1968 kuolleen Oscar R. Aaltosen leski.

Edesmennyt työskenteli useita vuosia entisessä Fitchburg Yarn Co.:ssa ja myöhemmin Burbankin sairaalassa.

Hän kuului Suomalaiseen Kultaisen län Kerhoon ja oli Messiah Lutheran seurakunnan entinen jäsen.

Kaipaamaan jäi veli Niko Takusaari; ja sisarusten lapset Pentti, Seija ja Valma Takusaari ja Kerttu Suokas, kaikki Suomessa.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Elli M. Nikula

FITCHBURG - Elli M. Nikula, 64, Sundial Apartments, kuoli 2. helmikuuta pitkän sairauden murtamana Wayside Nursing Home:ssa, Grove Street, Worcesterissä.

Hän syntyi huhtikuun 2. päivänä 1925 Suomessa ja oli Elm Street Congregational Churchin jäsen.

Hän työlli itsensä monta vuotta ompelijana, ja jäi eläkkeelle Burbankin sairaalasta 1987 työskenneltyään 15 vuotta sairaalan pesulassa.

Häntä jäivät suremaan poika David Nikula, Sunny Vail, Calif.; tytär Helen Pasierb, Holden; sisaret Vilma Norling ja Saara Bygren, molemmat Ruotsissa; kaksi lastenlasta ja useita sisarusten lapsia.

Hautajaiset pidettiin Elm Street Congregational-kirkossa. Hautauksen toimitti pastori George Cory.

Edesmennyt haudattiin Forest Hillin hautausmaalle.

Kukkien sijasta voi tehdä lahjoituksen Elm Street Congregational -kirkolle, 264 Elm St., Fitchburg, 01420.

Suomen autokanta kasvaa

Tie- ja vesirakennushallituksen ennusteen mukaan Suomessa on vuonna 2010 yli kolme miljoonaa autoa.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

"Kaikella on aikansa"

Israelin kuningas Salomon, Daavidin poika, aloittaa Sananlaskujen ja Saarnaajan kirjoittamisen opettamalla ymmärtämään viisauden sanoja ja tarkoitusta ydinlauseella: "Jumalan pelko on viisauden alku. Viettelyksiä on vältettävä, viisauden ääntä kuuntelemaalla."

Jumalan ääni, viisauden ääni puhuu ihmisyydämille tavalla ja toisella, neuvoen ja opettaen. Tämä Jumalan ääni useimmiten lausuu: "Poikani, (yhtä hyvin, tyttäreni) jos sinä otat minut sanani varteen ja kätket mieleesi minun käskyni, niin että herkistät korvasi viisaudelle, taivutat sydämesi, ja ääneesi huudat taitoa, etsit sitä kuin aarretta, silloin pääset ymmärtämään Herran pelon ja löydät Jumalan tuntemisen. Sillä Herra antaa viisautta, Hänen suustansa lähtee tieto ja taito. Silloin ymmärrät vanhurskauden ja oikeuden".

Jumalan mieleisen viisauden ehdot alkavat seuraavina sanoin: "Poikani, (tyttäreni) JOS SINÄ, "älä unohda..." "älä kyllästy..." "älä ole viisas itse mielestäsi..." "älä kiellä tarvitsevalta..." "älä mieti pahaa..." "älä riitele syyttä..."

Lisäksi löytyy muitakin ehtoja, joiden noudattamisen takana avautuu pelastava, varjeleva ja suojeleva siunaus. Jumalallinen viisaus on ihmeellinen. Ei sitä omisteta noin vain, omin ottein, eikä ihmismielin. Sentähden, koska emme tunne emmekä ymmärrä, että Jumala on asettanut joka asialle omat aikansa, määrä-ajan ja määrä-ajan. Ei sitä omisteta noin vain, omin ottein, eikä ihmismielin. Sentähden, koska emme tunne emmekä ymmärrä, että Jumala on asettanut joka asialle omat aikansa, määrä-ajan, ja määrä-ajan.

Saarnaajan kirjan kolmas luku alkaa pitkällä luettelolla moninaisten asioiden määrärajoista, joihin ihminen ei voi asettaa rajoja. Siksi, koska "kaikki mitä Jumala tekee, pysyy iäti. Niihin ei ole lisäämistä, eikä niistä ole vähentämistä, koska Jumala on tehnyt kaiken niin, että Häntä peljätäisiin."

Mainittu luku alkaa totuuden sanoilla, joista muutama poiminta: "Aika on syntä, ja

aika on kuolla". "Aika on istuttua, ja aika on repiä istutus". "Aika on itkeä, ja aika on nauraa". "Aika on heitellä kiviä ja aika on kerätä kivet". "Aika on etsiä, ja aika on kadottaa." "Aika on olla vaiti, ja aika puhua". "Aika on rakastaa, ja aika on vihata".

Nämä ovat asioita "taivaan alla", joille on asetettu aikansa, määrä-aika, ihmiselle tuntematon.

Riittää aihetta syvälliseen ajatteluun ja pohdiskeluun. Mutta tämä ei riitä. Jumala odottaa - jopa vaatii käytännön toteuttamista näillä alueilla.

Sananlaskujen ja Saarnaajan kirjojen luvut Jumalan sanassa on viisaasti tulkittu. Vain tarkka, rukoukseen pohjautuva lukeminen ja tutkiminen avaa ovet lupauksen, kallisarvoisten aarteitten maailmihin.

Tällä Raamatun aukeamalla olen omakohtaisesti viipynyt ja aina vain viipynyt. "Aika on olla vaiti, ja aika on puhua". Vastaukseksi löytyi sanat: "Viisas on vaiti, joka huulensa sulkee, on ymmärtäväinen". "Sillä niin on; puheen paljous enentää turhuutta. Mitä etua on ihmiselle siitä?" Ja vielä; "Missä on paljon sanoja, sieltä ei synty puuttu". "Ei saa silmää kyllänsä näkemisestä, eikä korva täyttäänsä kuulemisesta".

Kaikella on siis aikansa. Puhumisellakin, ja vaitiololla. Kuitenkin puhutaan paljon, jopa kiistelemällä, väittelemällä ja kilpailemalla parhaista sanoista. Jumalan Sanan neuvo kuitenkin on: "Joka huulensa sulkee, on ymmärtäväinen". Tietenkin tarkoitetaan turhuudesta puhumista. Onhan "kaikella aikansa ja rajansa".

Onnellinen se ihminen, joka aina on aralla omallatunnonlailla. Mikä on ihminen Jumalan kämmenellä? Kuin tomu ja tuhka, kuin tuuli joka kiertää kiertämistään. Ovathan kaikki hänen päivänsä pelkkää tuskaa ja hänen työnsä surua, sanoo Saarnaaja. (2:23)

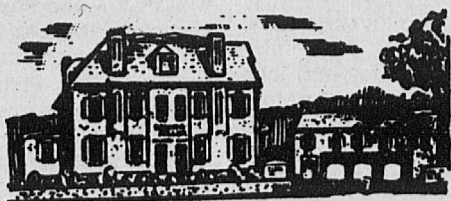
Mutta katso Jumalan tekoja ja Hänen sanojansa: "Hyvänä päivänä ole hyvillä mielin ja pahanapäivänä ymmärrä, että toisen niinkuin toisenkin on Jumala tehnyt".

Elämän rikkaus on viisauden ymmärrys. Elämän laulu on hiljaisuuden laulu, hiljaisuudessa kuunneltu, opittu viisauden sanat ja ääni.

"Herran pelko on viisauden alku". Viisaus, joka vaimentaa kaikki turhat äänet, turhat sanat ja turhat teot. Herran pelko on viisautta viipyä Jumalan rauhan linnoissa ja ilmapiiressä, jossa näkymättömät aistitaan näkyviksi ja todelliseksi. Nähdään uuden maan ja uuden taivaan kullankaiteinen välke ja tunnetaan kuinka sydän elää ja virvoittuu uuden laulun myötä uusiin säveliin. Se on viipymistä Jumalan ovilla, taivaallisen viisauden ja voimavirtojen elävillä lähteillä, joiden äärellä tunnetaan Jumalan pelko ja kunnioitus ikuisesta ikuiseseen.

Kerttu Kopsala

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaantoimittaja 354-6778

The Finnish-American

RAIVAAJA

Winter War prelude

Last December 3 the Fitchburg (MA) Central Committee sponsored a Finnish independence program at Saima Park which featured a commemoration of the 50th anniversary of the Russo-Finnish Winter War of 1939-40.

Veikko Puputti of Fitchburg was one of the speakers that afternoon. The following is the text of his remarks in English.

Good afternoon ladies and gentlemen. We are gathered here this afternoon to celebrate the 72nd anniversary of Finnish independence. We are also here to observe and remember an event that happened 50 years ago. On November 30, 1939, the Winter War began; indeed, it was a very sad day in the history of Finland.

About two weeks ago Armas [Kaukoranta] called me and said, "Veikko, could you give a speech about this special day?"

I said, "Well, time is so short but let me think about it." Then I asked him, "Don't you have anyone else who could give this speech?"

So he said, "Well, the people at the Finnish Embassy in Washington, D.C., were already committed to other events, as was the Finnish Consulate in New York."

Then I think he also men-

tioned that President Bush would be talking with Gorbachev (Gorbachev) on a ship somewhere at sea, so he wouldn't be available either.

Although I was only a 10-year-old boy at that time, I did experience the beginnings of the Winter War. So, I said "I will see what I can do." So, aren't you glad that you got me instead?

At first I considered giving this speech in Finnish, but knowing that we have friends here who might not understand Finnish too well, I decided to outline the program in Finnish and give the actual speech in English.

Therefore, I will start in Finnish and finish in English...

★ ★ ★

During the late 1930's the political situation in Europe was becoming increasingly tense and threatening because of Germany's strong military build-up. Germany had already overtaken Austria and part of Czechoslovakia.

However, in Finland, the situation did not appear as threatening yet. Even the governmental leaders were not concerned by these events in Europe.

The Secretary of interior - sisäministeri - Urho Kekkonen observed that Finland was so far north and away from the trampling feet of the super powers and their expansionist

interests that the Finns did not need to be concerned about these impending developments.

On a brighter note, 1936 was a momentous year in the sports world due to the Berlin Olympics. It was also a well known fact that through out the ages the Finns have been athletically sports-minded - and the Finns would not be disappointed at these games either. The Finnish athletes won several me-

dals in different events; for instance in track and field, specifically the 10,000 meter run, Finland won all the medals - gold, silver and bronze.

Finland was also awarded the opportunity to host the 1940 summer Olympics games, which was for a small country like Finland a great honor and responsibility.

Because of Finnish *sisu*, the Finns were already ahead of schedule in preparation for the forthcoming summer games. The beautiful Olympic stadium was completed along with the bicycle velodrome for the cycling events, as well as the Olympic size swimming pool. The elegant yet functional Olympic village was ready to house the top athletes from around the world.

Cocurrently, because the Finnish government was able to maintain a coalition-type government - unifying different political or ideological factions - the political atmosphere remained relatively peaceful. Factories were busy and jobs were plentiful; stores were full of merchandise and there was an ample supply of food. Therefore we could say that the overall situation in Finland was comfortable and peaceful.

But, despite this idyllic atmosphere, a slowly foreboding sense of gloom was looming over the eastern skies of Finland. The Finnish leaders of government began to seriously consider the need to militarily defend their hard-won independence.

In the summer of 1939 volunteer defense workers began to dig fox holes and barriers against a possible tank invasion. My father was also a defense volunteer and spent his two-week vacation with "shovel-in-hand" digging defense lines within the area of Karjalan Kannas - which later came to be called *Mannerheimin linja*. It was also during these summer months that a major political threat and turning point was

about to occur.

On August 23, 1939 something happened that shocked the world. Two completely different ideologies and societies formed the "Non-aggression Treaty". I am of course, referring to Germany and the Soviet Union.

As a result of the "Non-aggression" treaty between Germany and the Soviet Union, Finland in the early days of September declared itself a neutral country in relation with any of the warring nations. Despite Finland's neutral stance regarding these dramatic events, Finland did begin to build up its defence force, as stated earlier.

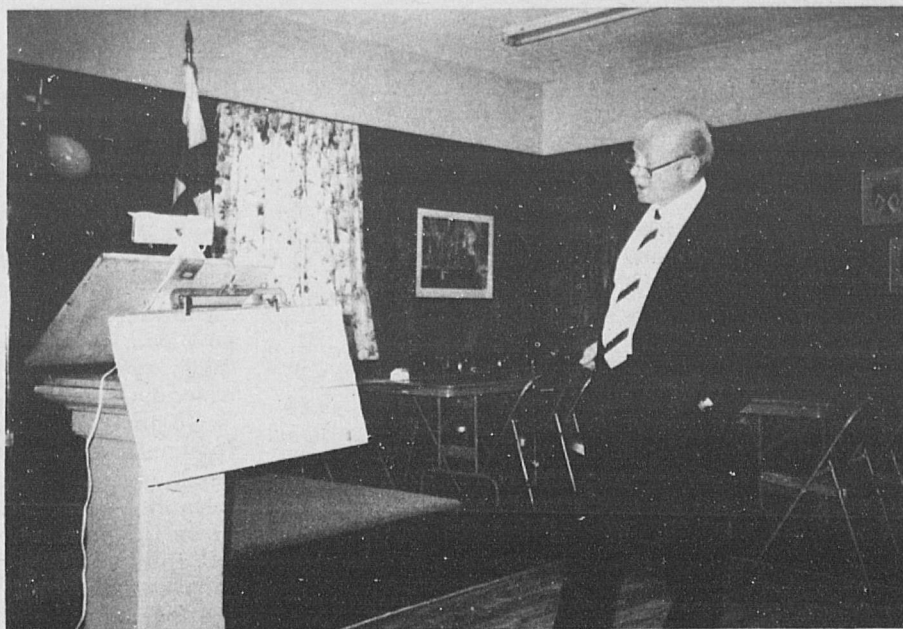
However, the Finnish government encountered difficulty buying or obtaining military hardware such as planes and tanks because of the great demand for this type of military equipment around the world.

During these troubling times, Marshall Mannerheim was the commander of the Finnish military defense forces, and forunately for Finland, Mannerheim was successful in his request for more monies towards the defense budget a year earlier.

On October 5, 1939, the Soviet government asked the Finnish ambassador in Moscow to inform the government in Helsinki that the Soviets wanted to begin negotiations in Moscow between the two countries. Therefore, Finland authorized Paasikivi, along with a few of his aides, to leave for Moscow immediately. That next day, the Finnish government called the military reserves to full military duty. And during the middle of October the voluntary evacuation of civilian people began, particularly from the larger cities. Over 120 thousand civilians left Helsinki, and another 50 thousand moved out of Viipuri.

My family was living in Viipuri at the time, and my mother, my

Turn to Winter page 10

Veikko Puputti showing Finnish territory included in Soviet demands

50 years ago

They Will Sell Tags On Main Street To Help Finland

The photo above appeared on page one of the Fitchburg Sentinel on February 23, 1940. Its caption reads: Girls who will participate in the latest drive for Finnish relief, together with the members of committee in charge of tag day, here Saturday. Front row, from left to right, Betty Erickson, Eira Sulin, Maila Jorma, Irja Sulin, Sirkka Anttila. Middle row, Adele Matson, Hilka Miinala, Doris Forsell, Helmi Niemi, Alice Ahola. Top row, Lucy Erickson, Mrs. Iria Ahola, drive treasurer; Mrs. Hilja Makela, co-chairman; Miss Ethel Peabody, group organizer; Vivian Ahola, co-chairman; Edna Aho, Gertrude Lamminen.

Thank you to Gertrude (Lamminen) Lepp who brought in a clipping which contained this photo. It came from the scrap book of her mother, the late Emmi Lamminen.

Finnish American Club of Saima

Saima Park • Fitchburg, MA

Waino Linna's "Tuntematon sotilas" will be at Saima Park, Sunday, February 11, at 2:00 p.m. Free admission, coffee "and" after the show.

This film is in Finnish, no English subtitles. The film depicts the lives of the Finnish soldiers at the front during the war with the Soviet Union. The talk is what men talk about when in these circumstances.

As I looked at it at home I was reminded of "All Quiet on the Western Front." The soldiers are relaxed, joking, etc., with little pomp and circumstance with the officers.

If you understand the Finnish language, you will like the clear cut Finn spoken in this film. This film has been hailed as one of Finland's classics. Remember Sunday, February 11, 1990, 2:00 p.m.

The Finnish American Club of time of the year that the trips may be taken do apply. We are also offering five cash prizes.

Again, as last year, we are having a raffle within a raffle. For every five books that you sell (or buy) we will deposit a card with your name on it into a pool. At Finn-Nite one card will be drawn and the winner will receive a cash prize of \$100.

Saima Park

Saima Park is one of the jewels owned by the Finnish community in the USA.

We can report that we have done much at Saima Park. A drainage ditch has been dug around the Finnish Memorial Field (a blind ditch so it cannot be seen). Gutters and downspouts have been installed on the pavilion and drainage pipes to carry the water away from the

area have been put in. As soon as the warm weather comes we will start the job of renovating the Ravintola. The area around the pavilion will be landscaped. All of this is costly.

The Summer Festival

The Summer Festival will be held Friday, Saturday, and Sunday, June 19, 30 and July 1.

The Midsummer Kokko (bonfire) and dancing will be on Friday evening June 29th. We are planning this evening as a special treat. The affair will start in the early evening at the pavilion. There will be free hotdogs, soda, ice cream for the children. The bonfire will be lighted at dusk.

Saturday evening there will be the annual Festival Dance with Nils Lunding.

On Sunday there will be a full schedule of events: the road race, the track and field meet, the morning band concert, the chicken barbecue, the Finnish cultural program in the after Saima monthly meeting will be Wednesday, February 14, at 7:30 p.m. The committee consists of Irene & Paavo Koutonen, Gert & Allan Lepp, Thelma & Jeff Kaanta and Aune Karkainen.

The program for the February meeting will be a penny social which is similar to a Chinese Auction. Bring any article that someone else might enjoy winning (it is not necessary to buy anything new). You will be able to buy tickets and take chances on what you would like to win. Good luck...

A Great Sunday Treat: The Finnish American Club of Saima is having a meatball dinner with all the fixings on Sunday, Feb-

ruary 18. The dinner will be served beginning at 2:00 p.m.

Following the dinner (at 3:15) there will be a showing on the large video screen, Michael Loukinen's film "Finnish American Lives". The film is 55 minutes in length. The film is the story of three generations of a Finnish family in the Upper Peninsular of Michigan. The film has won many awards. We promise you a great afternoon.

Tickets for the dinner are being sold in advance. We would like a count as to how many dinners to prepare. Reservations accepted until Thursday, February 15. Tickets available from: Walfrid Makela, 291 Marshall St., Fitchburg MA, Tel. 342-3967; Helen Hannula, 12 North Ashland St., Worcester MA, Tel. 756-9614; Nils Granfors, 24 Commonwealth Ave., Worcester MA, Tel. 752-8943.

Good Man in the Woods

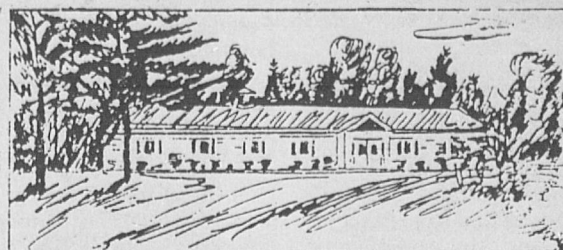
150 people came to see Michael Loukinen's video film "Good Man in the Woods". The scenes of the woods in the Upper Peninsular of Michigan and Lake Superior were breathtaking. The interviews with the lumbermen, the trappers and the fishermen gave a good insight into the lives and thoughts of these independent people.

Special dinner dance

Feb. 10, V.Honkala; Feb. 17, D. Wells Duo; March 17, Hi-Lites; March, 24 D. Wells Duo; March 31, Hi-Lites. V.Honkala will be skiing in Finland during March. March 10 cancelled.

Finn-Nite

Finn-Nite will be at Saima Park on Saturday, April 7. The

dinner will be at 7:00 p.m. and dancing 'til 12:00.

All the details - the menu, etc., - will be out next month. This will be a grand affair, with a sit down dinner, decorations and all. Plan now to attend. Seating is limited to 170.

Finn-nite is the night that FACS raffles two round trip tickets to Europe via Finnair. You do not have to present to win. Certain restrictions as to the noon, plus dancing in the pavilion. We have Finnish video tapes to show on a 50 inch screen. Make a date to come.

The Athletic Committee has met and the Summer Festival

Track and field Meet has been planned. This will be Reipas A.C.'s 76th meet. Reipas has a great history. The Athletic Committee has been able to pay all the expenses for the track and field meets for the past 10 years. We have been able to do this with the donations that are received and income from the sale of "T" shirts, etc. However, we would like to expand the publicity. All this takes money. There is no charge to watch the events at the park. A small donation now would help us to expand this meet. Send your donation to Walfrid Makela, 291 Marshall st., Fitchburg, MA 01420.

Tarmo Hannula

New York, NY

There will be a meeting of the Finlandia Foundation at Central Presbyterian Church, Park Avenue & 64th Street in Manhattan, on February 9, 1990, 8 pm.

The program for February will include a talk to be given by Jutta Kurman on the topic "Estonian Music and Politics." By way of illustration there will be a selection of songs performed by the soprano Vera Allik.

It should prove an interesting evening in the light of Estonian attempts to effect a separate status from the Soviet Union. Miss Allik's voice, of course is always welcome at Finlandia, regardless of the international situation.

Refreshments will be served at the conclusion of the scheduled program.

For Finlandia
Lee Alperin

On Saturday afternoon, February 17th, 1990 1 p.m., Sibelius Lodge No. 1167, F. & A.M. sponsors a free concert at the Central Presbyterian Church, Park Avenue at 64th Street, featuring three prominent and well known Finnish artists.

The artists, tenor Anssi Hirvonen, cellist Heikki Rautasalo, and organist Matti Vainio will be appearing together in New York city for the first time. They will perform works of Sibelius, Handel, Haydn and Bach. The public is invited, admission is free.

On Saturday evening, February 17th, 1990, 7:30 p.m., Sibelius Lodge's 25th Anniversary Dinner will be held at the Marriot Marquis Hotel, Broadway at 45th Street. The public is invited. Information and reservations - Al Star, 516-499-8198.

Scandinavian Foundation benefit

A gala reception to benefit the American-Scandinavian Foundation will be held at Christie's New York-502 Park Avenue on Monday evening, February 26 from 6 - 9 pm.

As part of a special exhibition and sale of 19th and early 20th-century Scandinavian paintings and drawings to be held in London on March 29, Christie's is presenting a selection of these important works for the first time to a New York audience.

The evening's program will begin with an informal slide lecture by Lord Mark Poltimore, Christie's authority on Scandinavian art. The reception that follows will provide an abundant feast for the senses: cocktails, an authentic Scandinavian Smörgåsbord, music, and of course, the pleasure of viewing the art of Scandinavian masters.

The exhibition, featuring works by such artists as Johan Laurentz Jensen, Vilhelm Hammershøi, Helene Schjerfbeck and Anders Zorn, is in keeping with the spirit of the Foundation's long-standing tradition of furthering the recognition of Scandinavian art. The earliest Foundation-sponsored exhibition (1912) brought the work of Bruno Liljefors, Edvard Munch, as well as Hammershøi and Zorn, among others, to the attention of the American public for the first time.

Notable Scandinavians on the Benefit Committee are Victor Borge, Celeste Holm and Peter Martins.

The American Scandinavian Foundation

Finnish Music for Kalevala Day Fitchburg, MA

Once again, Robert J. Lurtsema, the personable host of Morning Pro Musica on WGBH Radio (89.7 FM), will feature Finnish music on Thursday, February 28th.

The broadcast which goes from seven to noon daily, will include Sibelius' "Valse Triste", two of his Legends as well as Usko Meriläinen's Symphony No. 3.

If you're curious about Robert J.'s looks, tune in to Channel 44 during February and you'll see a telecast of the famous gentleman daily from 7 to 10 a.m.

Roy Helander

A meeting of the Central Committee was held last Thursday at Saima Park. The following dates have been set:

The next Central Committee meeting will be on March 21, 7 p.m., at Saima Park.

The Central Committee will also be meeting on Oct. 3, 7 p.m., at Saima Park.

The committee is planning a Finnish independence program at Saima Park on Dec. 2, 1990.

And a meeting is scheduled for January 2 at Saima Park to plan the 1991 Kalevala Day program.

Raimo Ahti reports that the skiing at Saima Park is excellent. However, he'll be out to Traverse City, MI, this weekend

to participate in a ski marathon which is part of the American Ski Chase.

The Ski Chase is a series of nine marathons - three in the east, three in the midwest, and three in the west - and you have to ski in at least four to be considered in the various championship categories.

A few weeks later Ahti will be heading for Hayward, WI, for the American Birkebainner (Birkie) 55 km.

At press time yesterday donations to the Raivaaja Furnace Fund totaled \$1,305.00 (see KATTILARAHASTO on page 2). This is 60 percent of our goal of \$2,158.46. We're more than halfway there!

Winter War prelude

continued from page 8

sisters and I left Viipuri for central Finland. There my mother had a sister who owned and maintained a large farm, and my aunt invited us to stay with her. A few days earlier all the schools and universities had closed.

On October 16 the Paasikivi delegation came back from Moscow after meeting with Stalin and Molotov. Stalin and Molotov stipulated to the Finnish delegation certain demands and concessions from Finland.

Stalin and Molotov claimed that they were concerned about

protecting their borders, specifically around Leningrad, and insisted upon acquiring from Finland certain land areas.

These land areas included Karjalan Kannas and the Hanko Peninsula which is approximately 60 miles west of Helsinki. Added to that were all the islands within the center of the Gulf of Finland - such as Suursaari, Ivansaari and Seiskari.

Obviously the Finnish government did not agree to these outrageous demands due to the fact that Finland had previously

declared itself neutral. Thus to yield to these demands would be suicidal to Finnish independence and sovereignty. In order to preserve its free existence, the Finnish government could not allow foreign armed forces on Finnish soil.

On October 21, 1939, Paasikivi and Väinö Tanner left for Moscow to have still another meeting of negotiations with Stalin and Molotov and the Kremlin. The Finnish delegation eventually agreed upon minor land concessions near Terijoki, plus some of the islands within the Gulf of Finland. Marshall Mannerheim felt that the islands were not strategically defensible because the island lacked Finnish armed forces.

The 26th of October was a particularly sad day for most Finns because one of the more important national enjoyments - coffee - was rationed.

Then on October 31, the Paasikivi delegation left for Moscow a third time with additional information and advice from the Finnish government. The Finnish government agreed to concede the Petsamo area to Moscow as well.

Now we come to the month of November, 1939. But before I do, I must mention that a few months earlier the Soviet Union forced the Baltic countries of Estonia, Latvia and Lithuania to agree to the non-aggression treaty despite strong protests by the League of Nations.

As a result of strong protests by the League of Nations, the Soviets sent tens of thousands of troops into these countries to "so-call" defend them. And because of this action by the Soviet Union, they were "kicked-out" of the League of Nations.

On November 9 the Paasikivi and Tanner delegation came back from Moscow with no agreement to the Soviet demands. But before the Finnish delegation left Moscow, Molotov told Tanner in no uncertain terms that since the civilian government could not solve these border problems, the general along with the military would have to

"get things done."

However, despite such a strong threat by Molotov to Tanner, the Finnish negotiation delegation arrived in Helsinki only to encounter hundreds of thousands of the civilian population returning to the larger cities from the countryside. Schools reopened and the government decided to summon most of the defense force back to civilian life.

But the Finnish Secretary of Defense - Puolustusministeri - was firmly against reducing the defense forces; and if this happened he threatened to resign. We can just imagine what might have happened if Defense Minister Niukkanen had not been able to persuade the government to keep the military defense at full force.

On November 26 the Soviet propaganda machine went into action against Finland worldwide. The Soviets claimed that Finnish cannons shot five shells into the village of Mainila which was situated on the Russian side. This, of course, was utter nonsense. As a matter of fact, it was the Soviets who shot those shells from behind their own lines.

November 30, 1939, the Soviet Red Army crossed the borders and attacked Finland with hundreds of airplanes bombing cities without a declaration of war.

In Finnish history this was a day of infamy.

I would like to end my talk with a few lines from a poem written by Finnish national poet - kansallisrunoilija - Johan Ludwig Runeberg. I will read it in Finnish which explains how the Finns have had to fight not only the enemy but also the cold harsh climate throughout the ages.

*Tään kansan taistelut ken voi
ne kertoella, ken?
Kun sota laaksoissamme soi,
ja halla nälän tuskan toi,
ken mittasi sen hurmehen
ja kärsimykset sen?*

FinnFest USA '89 a Success

3500-4000 people attended the festival July 13-16 in Seattle, Washington. This was our first visit to the Pacific Northwest. The many attractions of the local area contributed to the fine attendance from outside the Northwest.

The festival was a success in many ways. The weather was delightful and didn't cause any problems. The committee is pleased to report that it was also a financial success.

Many of the events will be remembered for years to come by those attending. Highlights were the Indian dancers following the banquet on Saturday night. The closing ceremony saw some new ideas introduced for the first time. Words were kept to a minimum with feelings shown by song and pictures. Many slides were shown accompanied by outstanding

music. There were photographs from bygone years but several were included from this year's festival. It was a moving experience for all attending.

Absence of third and fourth generation Finnish-Americans was very evident. This has been a continuing problem from past festivals and needs to be taken into consideration as programs are developed for future festivals.

FinnFest USA
Owatonna, MN

Kalenteri

FLORIDA

- Feb. 10 - Valentine Dance, 8-11 pm, Finnish American Club, corner Delaware & Madison, New Port Richey.
- Feb. 15 - Finnish American Club activities: Folk dance groups meet, 10 am; FAC chorus 1 pm; social night with bingo, 6-8:30 pm; Finnish American Club, New Port Richey.
- Feb. 16 - Fun night & Pot Luck, cards and games, Finnish American Club, New Port Richey.
- Feb. 22 - Folk dance group meets, 10 am; FAC chorus, 1 pm; social night with bingo, 6-8:30 pm, Finnish American Club, New Port Richey.
- Feb. 24 - "Laskiainen" pea soup dinner and dance, 5 pm, Finnish American Club, New Port Richey.

MASSACHUSETTS

- Feb. 10 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by V.Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Feb. 11 - "Tuntematon sotilas", 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Finnish video with no English subtitles. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Feb. 12 - Finnish Memorial Library open, 7:30-9:30 pm, Finnish Cultural Center, Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.
- Feb. 14 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Program: Penny Social.
- Feb. 17 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Feb. 18 - Meatball dinner & video, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Dinner tickets by Feb. 15: 342-3967, 756-9614 or 752-8943. Video presentation of Michael Loukinen's "Finnish American Lives" at 3:15 pm. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Feb. 19 - Finnish Memorial Library open, 7:30-9:30 pm, Finnish Cultural Center, Fitchburg State College, Fitchburg.
- Feb. 20 - Finnish American Society of Cape Cod meeting, 7:30 pm, First Lutheran Church, 1663 Route 6A, West Barnstable. Program: Werner Wiskari will give a talk: "The new Finland and how it got that way."
- Feb. 24 - "Natural Foods Health Seminar," 9 am-5 pm, Saima Park, Fitchburg. Speakers Pirjo Pentti & Maija Liisa Järvinen of Finland. Registration (by Feb. 21): 508-874-2453. Sponsored by Northeast Natural Health Services.
- Kalevala Day Program, 7 pm, "Pirtti", 47 Parker St, Maynard. Slide presentation and speech by Dr. Richard Gould of Brown University. Sponsored by Maynard Ladies & Knights of Kaleva.
- Feb. 25 - Kalevala Day program, McKay Campus School, Rindge Road, Fitchburg. Sponsored by Finnish Cultural Center.

MICHIGAN

- Feb. 18 - FCA Sr. Housing Corp. annual meeting, 1 pm, Finnish Center Association, 35200 W.Eight Mile Rd, Farmington Hills.
- Finnish Center Association annual meeting, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- July 26 - 29 - FinnFest USA 90, Suomi College, Hancock. Tel (906) 487-7202.

NEW YORK

- Feb. 9 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter meeting, 8 pm, Central Presbyterian Church, Park Ave 2 64th St., Manhattan, New York. Program: Jutta Kurman on "Estonian Music and Politics" and songs performed by soprano Vera Allik.
- Feb. 17 - Tenor Anssi Hirvonen, cellist Heikki Rautasalo and organist Matti Vainio in concert, 1 pm, Central Presbyterian Church, Park Ave at 64th St., New York City. Program features works by Sibelius, Handel, Haydn and Bach. Admission is free. Sponsored by Sibelius Lodge No. 1167, F. & A.M.
- Sibelius Lodge's 25th Anniversary Dinner, 7:30 pm, Marriot Marquis Hotel, Broadway at 45th St., New York City. Information and reservations: Al Star 516-499-8198.

All programs subject to change

Legal Notice

ROOT FOUNDATION

The annual report of the Root Foundation for the Fiscal year ending October 31, 1988 is available for public inspection for 180 days from this notice at the office of Bowen, Baker & Haley, Esqs., -280 Main St., Fitchburg, Mass. during normal business hours.

Legal Notice

ROOT FOUNDATION

The annual report of the Root Foundation for the Fiscal year ending October 31, 1989 is available for public inspection for 180 days from this notice at the office of Bowen, Baker & Haley, Esqs., -280 Main St., Fitchburg, Mass. during normal business hours.

A History of Finland

by Eino Jutikkala with Kauko Pirinen
translated by Paul Sjöblom

from origins to Kekkonen's 1978 re-election
253 pages, indexed

\$5.50 plus \$2.00 postage and handling
(Mass. residents add \$.28 sales tax)

Order from RAIVA AJA
P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600

Help Wanted

**ATTENTION: EARN MONEY
TYPING AT HOME!**
\$32,000/yr income potential. Details. (1) 602-838-8885 Ext. T-1596.

**ATTENTION: EASY WORK
EXCELLENT PAY! Assemble products at home.** Details. (1) 602-838-8885 Ext. W-1596.

**ATTENTION: EARN MONEY
WATCHING TV! \$32,000/yr income potential.** Details. (1) 602-838-8885 Ext. TV-1596.

Articles for Sale

Di-Acro48" Press Brake, Shear, Brake, Notcher, Rolls, Slitter, Lockformer, Bar-Folder, Tube-Bender, Lathes, Millers, Grinders, Drills, Compressors, Auto Bandsaws, Fork Lifts. Ri-sons 253 Main St. Plaistow N.H. 1-603-382-5671 Mon.-Fr. 9:30-5 Sat.-Sun. 10-2.

Suomen Urheiluliitossa toivotaan, että yleisurheilun EM-kilpailut täyttävät Olympiastadionin leh terit.

Kovat hinnat EM-kisojen kiusana

Yleisurheilun Euroopan mestaruuskilpailut pidetään 1994 jo toistamiseen Helsingissä. Suomi on niin kokenut urheilun suurkilpailujen isäntä, ettei kisojen onnistuminen pelota järjestäjää, Suomen Urheiluliittoa.

Enemmän Urheiluliitossa ollaan peloissaan Suomen kalliista hintatasosta. Kovat kisahinnat - majoitus, matkat, ruoka - saattavat pelottaa turisteja, jotka olisivat mieluummin suoneet Helsingin haastajalle, halvalla mutta länsimaiselle Budapestille.

"Budapestin hakemus nosti esille Suomen onnettoman kalleuden. Kovat hinnat saattavat karkottaa jonkin verran turisteja", Urheiluliiton pääsihteeri Jouko Purontakanen sanoo, mutta toivoo, että menneillään oleva Euroopan yhdyntymisprosessi ehtii kisoihin mennessä niin pitkälle että myös Suomen huima hinnanero muuhun Eurooppaan tasoituu.

Suomi haki alkujaan ensi kesän yleisurheilun EM-kilpailuja, mutta menetti ne Jugoslavian Splitille. Urheiluliiton johto sisuuntui puheenjohtaja Tapani Ilkan johdolla tappiosta niin paljon, että liitto

alkoi heti hakea vuoden 1994 kisoja.

Vielä viime keväänä Torino, Lissabon ja Amsterdam olivat Helsingin kilpailijoita. Ensin hakemuksensa veti pois Torino, joka lupasi tukea Helsingiä, jos suomalaiset puoltavat vastalahjaksi Torinoa yleisurheilun maailmancupin pito-paikaksi. Pian myös Lissabon ja Amsterdam luopuivat.

Uudeksi hakijaksi ilmoittautui Budapest, joka on järjestänyt suuria kilpailuja koko 1980-luvun ja saanut niistä myös runsaasti kiitosta. Budapest kuitenkin luopui - Helsingin onneksi - ehdokkuudesta ennen lopullista äänestystä lokakuussa Amsterdamissa.

Euroopan mestaruuskilpailut eivät ole riskibisnes suomalaiselle urheiluväelle, mutta eivät myöskään mikään rahasampo. Kisat tuovat kolmen neljän miljoonan markan voiton Urheiluliitolle. Rahallisesti summa ei ihmetytä - sama määrä kilahtaa liiton pussiin joka toinen vuosi Suomi-Ruotsi-maaottelusta.

Onnistuakseen EM-kisat vaativat kuitenkin paljon kovemman työn kuin perinteinen maaottelu: Olympiasta-

dion on remontoitava, Yleisradion on satsattava kisoihin yli kymmenen miljoonaa markkaa ja suomalaisten urheilijoiden on menestytävä, muuten suuri yleisö ei jaksa kiisoista kiinnostua.

Suomi on onnistunut suurten urheilukilpailujen isäntänä erinomaisesti. Viime talven MM-hiihdot Lahdessa ja yleisurheilun maailmanmestaruuskilpailut 1983 Helsingissä olivat urheilullisia ja kaupallisia menestyksiä. Myös vuoden 1971 EM-kisat yleisurheilussa onnistuivat, kuten 1952 olympialaiset.

Urheiluliitto odottaa EM-kisoihin 240,000 katsojaa. Se tietäisi 40,000 katsojaa jokaisena kuutena kisapäivänä ja noin viittatoista miljoonaa markkaa lipputuloina. Vuoden 1983 MM-kisojen lipputulot olivat 18,4 miljoonaa, mutta kilpailupäiviä oli yksi enemmän.

"Urheiluliitolla on aina ollut hyvät johtajat. Rahaa alettiin säästää jo 1950-luvulla. Niillä ostettiin ensin osakkeita, kunnes MM-kisojen jälkeen varat sijoitettiin kinteistöön. Tosin lainaa piti ottaa lähes saman verran kuin rahaa oli ennestään", Purontakanen sanoo.

Stadion vihdoinkin ajan tasalle

Kisojen suurimmat kulut ovat Espoon Dipoliin rakennettava kisäkylä, stadionin vuokra, lehistökeskus ja muut kisaorganisaation vaatimat ylläpito-menot.

Purontakanen korostaa, ettei stadionia tarvitse korjata kokonaan pelkästään kisojen takia. "On esimerkiksi tarkkaan harkittava, tarvitseeko stadion liikkuvan ja monivärisen videotaulun. Mutta jos taululla on myös muuta käyttöä, niin taulu kannattaa ostaa eikä vuokrata."

EM-kisojen vaatimia korjauksia ovat uusi ratapäälyste, nurmikko, seisomapaikkojen muuttaminen istumapaikoiksi, edustustilojen uusiminen, valaistus ja tulosjärjestelmään liittyvä atktekniikka.

"Suurin ja kallein tehtävä on katsomorakenteiden peruskorjaus ja valaistuksen uusiminen", stadionsäätiön isännöitsijä Esko Eklund kertoo.

Ari Pusa
(HS)

Ensi kertaa höyryssä

Amerikassa steam bath -laitoksia kutsutaan usein saunoiksi. Minä en supisuomalaisena suostu kuitenkaan niputtamaan niitä yhteen saunan kanssa. Johan nimi steam bathkin viittaa selvästi höyrykylpyyn, mikä puolestaan on ihan eri asia kuin sauna.

Muistan nähneeni jossakin elokuvassa kohtauksen höyrykylpylässä. Siinä kaksi naista hikoili harmaassa usvassa valkoiset pyyhkeet ympärillään. Höyryhuone oli avara ja laatat marmoria.

Kolmen kuukauden saunatomuuden jälkeen olen valmis tyytymään höyryyn saunan korvikkeena, ja lähden testaamaan paikallista höyrykylpylää. Puitteet eivät ole aivan yhtä komeat kuin elokuvassa, mutta pyyhe on täälläkin valkoinen, totean astuessani pie-neen vaatehuoneeseen.

Itse höyrytystilan sisustus ei saunasta paljon poikkea: penkki yhdellä seinustalla, sen päässä kiukaan tapainen, katonrajassa pieni ikkunaluukku. Siitä vaan lauteille.

Tutkin kiukaan virkaa toimittavaa patteria. Se näyttää tavalliselta asunnonlämmittimeltä, ja sitä se onkin. Toimisikoahan tämä kotona?

Kääntelen vipua, joka säätlee patterille suihkuavaa vettä. Mitään ei tapahdu. Väänän lisää, ja pian sihahtaa.

Höyry kipeää ylös seinää ja etenee pitkin kattoa. Parissa sekunnissa koko huone on yhtä harmaata pilveä. En näe muuta kuin oven yllä kajastavan hehkulampun valon. Höyry kiinni.

Hanan käytön oppiminen vie ilmeisesti aikansa. Yritän keksiä konstin, jolla saisin höyryn tulemaan tasaisesti pienissä erissä yhden jättipilven sijasta.

Höyryhuoneen lämpötila voi kohota 140 asteeseen. Kun alkaa tuntua, että sinne on päästy, menen suihkuun.

Kylmän suihkun ja kuuman höyryn yhdistelmä vaikuttaa samaan tapaan kuin sauna ja pulahdus avantoon. Ihoni punoittaa, sydän tykittää ja kaikki jäsenet ovat raskaan veltot.

Tämä riitti tältä erää, siirryn tuulettimen vilvoittamaan pukuhuoneeseen pohtimaan höyrykylvyn ja saunan suhdetta.

Saunan kuumuus on kuivaa, höyrykylvyn kosteaa. Siinä se suurin ero. Molemmat antavat raukean, rennon ja puhtaan olon.

Minulle kerrottiin, että höyrykylpy puhdistaa ruumiin ja ihon. Jotakin iholleni on varmasti tapahtunut, sillä se punoittaa kovin. Elokuvan naiset näyttivät huomattavasti raikkaammilta tullessaan ulos höyrystä. En välitä, sillä oloni on mainio.

M.S.

Tulevia tilaisuuksia

Burbankin sairaala tarjoaa vapaaehtoistyötä kaikille 14 vuotta täyttäneille tai sitä vanhemmille henkilöille.

Osanottajilla on tilaisuus oppia uutta, seurustella mienkiintoisten ihmisten kanssa ja mikä parasta, kokea henkilökohtaisesti vapaaehtoistyön merkitys.

Lisätietoja saa sairaalan vapaaehtoispalvelusta numerosta 343-5458.

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, helmik. 10. p:nä klo 8-12 yöllä. Veikko Honkala takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Luontaisruoka- ja terveysseminaari lauantaina, helmik. 24. p:nä klo 9:00 aam. - 5:00 ip. Saiman Puistossa. Opettajina tunnettu suomalaiset Pirjo Pentti ja Maija Liisa Järvinen. Järjestäjä Northeast Natural Health Services, PO Box 424, Westminster, MA 01473. Puh. (508)874-2453. Ilmoittautuminen helmik. 21. p:ään mennessä.

Hevosien vuosi vauhtiin ilotulituksella Porvoossa

Porvoossa juhlittiin tammik. 27 päivän yönä ilotulitus-raketteja ampumalla.

Vietnamilaispakolaisten perheissä siirryttiin kiinalaisen ajanlaskun mukaiseen hevosien vuoteen. Ilotulituksesta ilmoitettiin Porvoon poliisille.

Päivystäjältä meni hetki miettimiseen, kun murtaen suomea puhuva luvanpyytaja mainitsi, että kyseessä on uuden vuoden rakettien ampuminen.

Vuoden aikana syntyvien väitetään perivän hevosien ominaisuudet: nopeuden, rohkeuden, voiman ja ylväyden.

TERVETULOAA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

NORTH END SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

Fitchburg ja ympäristö

Kirkollisia

Uutispaloja

FITCHBURG - Fitchburg High Schoolin opiskelijamäärä kasvaa seuraavan vuosikymmenen aikana niin paljon, että kaupunki tarvitsee uuden high schoolin, ennustetaan tuoreessa koulurakentamista selvittävässä raportissa.

Raportin mukaan koulun opiskelijamäärä kasvaa vajaan tuhannesta 1,496:teen

vuoteen 1999 mennessä. Koulun lasketaan mahtuvan enintään 1,050 opiskelijaa.

Alemman asteen koululaisien määrän arvioidaan kasvavan parilla sadalla vuoteen 1999 mennessä. Nykyisten kuuden peruskoulun uskotaan riittävän kasvavalle koululaisjoukko.

Koluviranomaiset aloittavat lähiaikoina asukkaiden kans-

sa keskustelut uuden high schoolin rakentamisesta.

★

FITCHBURG - Fitchburgin ja Leominsterin palomiehet, poliisit, kaupungin työntekijät ja opettajat ottavat mittaa toisistaan hyväntekeväisyys koripallo-ottelussa lauantaina 17. helmikuuta kello 6-10 pm.

Nyt neljättä kertaa järjestettävän vuosittaisen pelin tuotto menee Fitchburgin aivovammaisten lasten keskukselle. Viime vuonna ottelu keräsi keskukselle \$2,000.

Ottelupaikkana on St. Bernard's Activity Center. Liput \$4, alle 12 vuotiaat ilmaiseksi. Lippuja saa Fitchburgin ja Leominsterin paloasemilta.

★

LEOMINSTER - Pyramid Cos.-yhtiö on suostunut maksamaan \$6.3 miljoonaa 28 kaupungin omistamasta eekkeristä maata valtateiden 190 ja 117 risteyskässä, jonne yhtiö suunnittelee ostoskeskuksen rakentamista. Kaupungin maan arvoksi lasketaan \$1.6 miljoonaa.

Pormestari Stephen A. Perla sanoi varojen menevän uuden ala-asteen koulun rakentamiseen, mikäli kauppa toteutuu. Ostoskeskuksen vaikutuksia liikenteeseen ja ympäristöön selvitetään vielä.

Pyramid aikoo ostaa kaikkiaan 243 eekkeriä maata, joista noin 60 kattaa itse ostoskeskuksen ja loput jäävät puskuriksi asuinalueiden ja keskuksen väliin.

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ • IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO • PALO • HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Vaihto-opiskeluvuosi avartaa

Lukiolainen Connie O'Neil käyttää kesänsä tavallisesti tenniksen pelaamiseen ja ystävien kanssa pyörimiseen. Viime kesän hän kuitenkin vietti aivan eri tavalla. Samoin teki Christopher Mullin, joka kulutti yleensä kesänsä televisiota katsellen, toivoen, että voisi tehdä jotain mielenkiintoista.

Viime kesä tarjosi näille molemmille nuorille aivan uusia kokemuksia. He osallistuivat AFS-järjestön kulttuurivaihto-ohjelmaan. Connie vietti kesänsä Italiassa isäntäperheen luona ja leirillä. Chris oppi bolivialaiselta isäntäperheeltään maan tapoja

ja kieltä.

AFS tarjoaa 15 - 18 -vuotiaille lukiolaisille mahdollisuuden kokea elämää 40 eri maassa muutaman kuukauden tai vaikka kokonaisen lukuvuoden ajan.

AFS on kansainvälinen, ei-kaupallinen ja hallituksista riippumaton järjestö. Sen perustivat 1947 toisen maailmansodan ambulanssinkuljettajat, jotka halusivat tehdä jotakin edistääkseen maailmanrauhaa.

Lisätietoja AFS ohjelmista saa Uuden Englannin toimistosta numerosta (413) 567-5885.

STALIN...

jatkoa sivulta 2

kaatunut. Volkogonov epäilee lukua "tingityksi."

Kesällä 1939, Suomen torjuttua puolustusliiton, Stalin antoi käskyn valmistautua ratkaisemaan kiistan sotilaallisilla keinoin. "Tietty ennakoivat toimet aloitettiin silloin. Ne eivät jääneet Suomelta huomaamatta."

Stalinia varoitettiin Suomen taistelutahdosta

Kenraalit varoittivat Stalinia Suomen taistelutahdosta, mutta Stalin katsoi heidän selvästi yliarvioivan Suomen armeijan mahdollisuuksia. Vielä 5.10. Stalin käski yrittää rauhomaista ratkaisua. Kun nämä neuvottelut katkesivat 7.11., päästettiin käsistä viimeinen mahdollisuus välttää sota, Volkogonov sanoi.

"Molemmat osapuolet valmistautuivat nyt yhteenot-

toon. Suomi oli pakotettu sotaan, ja Stalinin tavoite oli hinnalla millä hyvänsä neutralisoida Suomi."

29. lokakuuta Meretshkov laati Stalinille hyökkäyssuunnitelman. Hyökkäys käynnistyi viidellä pääsuunnalla ja pääpaino olisi Kannaksella. Tiedot Suomen puolustuksesta olivat huonot, mikä Volkogonovin mielestä kertoi tiedustelun heikkoudesta.

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 43 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Vahdinvaihto Bostonin F.F.:ssa

BOSTON, MA - Finlandia Foundationin Bostonin jaoston äskettäinen vuosikokous oli päätöksenä Mimmu Hartiala-Sloanin viisivuotiselle presidenttikaudelle.

Kausi oli aktiivinen jakso jaoston toiminnassa. Sinä aikana johtokunta ryhtyi kokoon tumaan vakituisin väliajoin; kokoontumispaikaksi valittiin parempien ajoyhteyksien päässä oleva kunnan pysäköintitiloja varustettu tila; lasten ohjelmaosuus aktivisoitui; järjestö sai verovapaan luokitukseensa; ja tuli tunnetummaksi Bostonin alueella osallistumalla lukuisiin kansainvälisiin tilaisuuksiin ja juhlallisuuksiin.

Hartiala-Sloan halusi jättää presidentin viran, koska pitää vahdinvaihtoa johtoasemassa elintärkeänä järjestölle. Tämä ei suinkaan tarkoita sitä, että hän jättäisi organisaation

kokonaisuudessaan. Päinvastoin hän on valmis tekemään kaikkea mahdollista, jotta toiminta voi edelleen jatkua aktiivisena.

Jaoston sihteeri Marja-Terttu Meharry kiitti Hartiala-Sloanin johtokunnan ja jäsenten puolesta.

"Tuskinpa Mimmu osasi avustaa viisi vuotta sitten tultuaan valituksi johtokuntaan, että emme jättäisi häntä rauhaan ennen kuin hän suostuu myös presidentiksi," Meharry muisteli.

Hän kertoi, miten Hartiala-Sloanin virkakautena järjestö on kasvanut sekä jäsenmäärältään että toiminnaltaan.

"Mimmu on saanut meidät muut innostumaan ja puskemaan tekemällä itse enemmän kuin kukaan muu," Meharry jatkoi. "En usko, että hän nukkuu koskaan."

Meharryn mukaan "en voi"

on täysin tuntematon käsite Hartiala-Sloanille. Kaikkeen kykenee kunhan koettaa tehdä parhaansa.

Hartiala-Sloan puolestaan vähätteli omaa panostaan sanoen saaneensa aina toisten jäsenten täydellisen tuen ja luottamuksen pyrkimyksilleen.

Toinen jaoston johtokunnan jättänyt oli 17 vuotta aktiivisesti toiminut Aina Swan Cutler.

Uudeksi presidentiksi valittiin nimityskomitean suosituksesta Karl Mäkelä, joka on melko uusi jäsen järjestössä. Hän sanoi uskaltavansa yrittää, koska sai varapresidenttikseen vuosia mukana toimineen James Hartialan.

Johtokuntaan valittiin myös Meharry, Liisa Rosetti, Raija Nieminen ja Pirjo Silen.

Vuosikokouksen ohjelmaosuudesta vastasivat Berklee'n musiikkikoulussa opiskelevat

17 vuotta johtokunnassa toiminut Aina Swan Cutler (vas.) vastaanottamassa kukkia ohjelmien järjestäjältä Aire-Maija Schwannilta.

suomalaismuusikot, pianisti Frank Carlberg ja laulaja Ira Kaspi.

He tarjosivat todella nautintorikkaan musiikkielämyksen, mikä vaihteli puhtaasta jazzista jazz-vivahteisiin suomalaisiin kansanlauluihin.

Väliin mahtui Kaj Chydeniuksen säveltämä ja Aulikki Oksasen sanoittama "Sinua, sinua rakastan", näyte suomalaisesta rockista ja jopa jazzahtava versio Tapio Rautavaaran tunnetuksi tekemästä

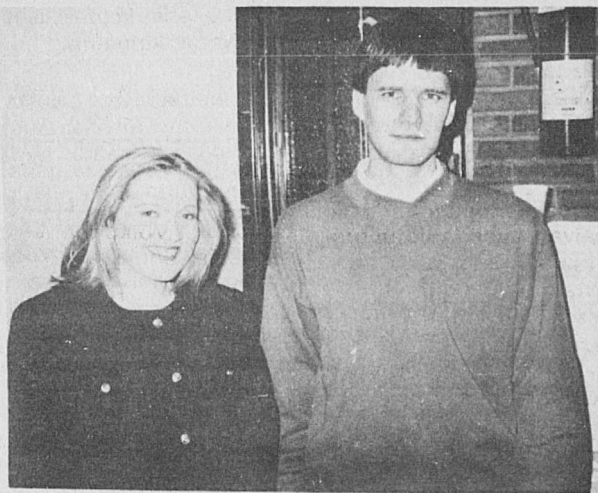
Helismaan säveltämästä ja sanoittamasta "Päivänsäde ja menninkäinen".

Carlberg oli tuttu osalle yleisöä, sillä hän soitti viime kesänä Raivaajan ja Finnish American Club of Saiman Kesäjuhilla suurella menestyksellä. Silloinen yleisö otti hänet heti omakseen.

Toivottavasti saamme kuulla tätä lahjakasta nuorta suomalaiskaksikko tulevaisuudessa.

Mimmu Hartiala-Sloan (vas.) ojentamassa puhemiehen nuijaa uudelle presidentti Karl Mäkelälle. Varapresidentti James Sloan seuraamassa toimitusta (oik.).

Laulaja Ira Kaspi ja pianisti Frank Carlberg viihdyttivät osanottajia musiikillaan.

Tärkeä luontaisruoan terveysseminaari

sekä SUOMEKSI että ENGLANNIKSI
opettajina PIRJO PENTTI ja MAIJA LIISA JÄRVINEN
kaksi SUOMEN tunnetuinta
luontaisruoan opettajaa ja luennoijaa
Lauantaina, helmik. 24 p.:nä
klo 9:00 aam. - 5:00 ip.

Saiman Puistossa, Scott Road, Fitchburg, MA

OPIT:

- ★ valmistamaan herkullista terveellistä ruokaa luonnon menetelmin.
 - ★ pääsemään eroon kroonisesta väsymyksestä.
 - ★ parantamaan krooniset taudit luonnon menetelmin.
 - ★ pääsemään eroon ummetuksesta, terveydenhoitoalan väärin ymmärrystä aiheesta.
 - ★ ja monista muista aiheista.
- TUO OIREESI - opettajamme opastaa sinua pääsemään niistä eroon.

Alhaiseen \$20.00:n hintaan sisältyy herkullinen suomalaisten asiantuntijoiden valmistama ateria! Lähetä seikki, nimesi, osoitteesi ja puhelinnumerosi:

Northeast Natural Health Services

PO Box 424

Westminster, MA 01473

Puh. 508-874-2453 puhutaan suomen kieltä

ILMOITTAUTUMISET HELMIK. 21. P:VÄÄN MENNESSÄ

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittotiloja uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Maynard, MA

Maynardin Kalevan Naiset ja Ritariit järjestävät Kalevala ohjelman lauantaina, helmik. 24 p.:nä klo 7 illalla Pirtissä, 47 Parker St.

Tri Richard Gould Brownin yliopistosta puhuu ja näyttää dioja.

West Barnstable, MA

Finnish American Society of Cape Cod järjestää puhuja-tilaisuuden tiistaina, helmik. 20. p.:nä klo 7:30 illalla First Lutheran kirkossa, 1663 Route 6A.

Werner Wiskari tulee puhumaan aiheesta "Uusi Suomi ja miten se on syntynyt".

Springfield, MA

Springfieldin Suomalaisen naisyhdistyksen vuosikokous pidettiin tiistaina, tammik. 9. päivä Linda Clarkin kodissa, 64 Central St., Palmer, MA.

Kokouksessa valittiin tämän vuoden toimihenkilöt, jotka ovat seuraavat:

Puheenjohtaja Alli Kamila; sihteeri Linda Clark; rahastonhoitaja Patricia Gately; varajäsenet Mirja Williams ja Sylvia O'Neill; sairaskomitea Irene Tuttle ja Kristine Smith; jäsenkirjuri Liisamaija Flinner; tilintarkastajat Tuula Pöri ja Kristine Smith; kokouksen

ilmoittajat Irene Tuttle ja Kristine Smith; ohjelmanjärstjä Anna Liisa Nieminen; suomenkielisten uutisten kirjoittaja Alli Kamila; englanninkielisten lehtien kirjoittaja Eila Flinner.

Lina oli laittanut herkullisen kahvitarjoilun. Me kiitäme häntä siitä.

Meidän pitkäaikainen jäsenemme Lempi Reynolds poistui luotamme marraskuussa. Hän oli juuri täyttänyt 80 vuotta. Lempi oli uskollinen sihteeri monta vuotta. Kaipaamme häntä.

Naisyhdistys lahjoitti stipendin Thad Eldregeille. Hänen äitinsä on amerikansuomalainen Ashtabula, Ohioista, missä asuu myös Thadin isoäiti. Tämä stipendi on vuotuinen ja sitä voi kysyä allekirjoittajalta.

Alli Kamila

SPRING SPECIALS!

Stockholm/Oslo/Copenhagen/Gothenburg

\$591.00 round trip

Helsinki \$599.00 round trip

EARLY BIRD DISCOUNT! \$60.00

Note: tax \$16.00

Please call today. Ask for Arja.

Fares are subject to change and availability.

UNIGLOBE

Classic Travel

196 Boston Turnpike, Route 9 (Opposite Spags), Shrewsbury, MA 01545
(508) 792-6900

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Suosi suomalaista - potki pakolaista

Viime kesänä tekstillä "Suosi suomalaista - potki pakolaista" varustettuja t-paitoja myynyt vaasalainen torikaupias on saanut tuomionsa.

Kansanosan syrjimiseen kiihottavasta toiminnasta kauppiaille annettiin 20 päiväsakkoa, noin 100 dollarin suuruiset maksettavat valtiolle taloudellisesta hyödyistä ja 44 takavarikoitua paitaa tuomittiin menetetyiksi valtiolle.

Kauppiaas aikoo valittaa hovioikeuteen. (Vapaa Sana)

Kristillinen liitto vaatii apua velkaperheille

Suomen kristillinen liitto vaatii hallitusta auttamaan perheitä, jotka ovat joutuneet asuntovelkojen takia epätoivoiseen kriisiin. Puolueen mielestä perheitä pitäisi auttaa suorilla avustuksilla sekä lainoilla.

Puolue on huolissaan myös sosiaali- ja terveyshuollon hoitopulasta ja vaatii yhteiskuntaa huolehtimaan siitä, että avun tarpeessa olevat saavat asianmukaiset palvelut.

Uusi päivähoitolaki voimaan

Vuoden alusta astui voimaan vuonna 1985 annettu pienten lasten hoitopaketti eli päivähoitolain ja kotihoidontuen voimaantuloa koskevan lain muutokset.

Alle 3-vuotiaiden lasten vanhemmillä on oikeus valita lapselleen joko kunnallinen päivähoitopaikka tai lasten kodin hoidon tuki.

"Morjens, isi! Meillä on vielä lukkosulaa", huikkasi naurava pojannaama hitaasti lipuvan auton ikkunasta. Tervehdyksen osoite oli isien ja äitien ryhmä, joka seisoskeli Pietarsaaren Kanavapuistikon grillin edustalla puolen yön aikaan. Kukaan ryhmästä ei "tunnustanut" poikaa omakseen.

Pietarsaarelaiset isät ja äidit päättivät ottaa selvälle, miten nuoret viettävät vapaa-aikansa kadulla viikonvaihteen iltoina ja öinä. Vanhemmat uskovat myös, että aikuisten läsnäolo katukuvassa rauhoittaa ja samalla ehkä vähentää viime aikoina lisääntyntä ilkeävaltaa.

Kolme kuukautta kestävä kokeilun aikana vanhempien ryhmät vaeltavat kaupungin keskustassa perjantaisin ja lauantaisin. He siirtävät vuorokausi-siirtymään eteenpäin kuten nuorensakin, jotka tulvahtavat kaduille kello yksitoista illalla ja yöllä kello kolmen tienoilla vetäytyvät koteihinsa.

Vanhempien öisestä vaeltelusta on Ruotsissa muutamassa kunnassa saatu hyviä kokemuksia.

Rehtori Märta-Lisa Westman on ollut käynnistämässä Pietarsaaren kokeilua. "Vuosikautia kaupunkilaiset ovat harmittelleet viikonloppujen katurallia. On puhuttu, että ilkeävalta on lisääntynyt. Vanhemmat eivät ole tienneet, mitä öisessä keskustassa tapahtuu."

Yhdistykset innolla mukaan

Vanhempien kansoittamat yhdistykset ja seurakunnat lähtivät innolla mukaan hankkeeseen. Westman laskee, että kolmen sataa isää ja äitiä on kokeilun

viikonloppuisin pienen kau-

Vanhemmat seisoskelivat omana ryhmänään Pietarsaaren pakkasessa tutustuessaan nuorten öiseen viikonloppuun.

päätyttyä kokenut yön kadulla.

Pietarsaaren poliisimestarin Olavi Kurkisuon mielestä vanhempien kokeilu kuulostaa hyvältä. Hän korostaa, etteivät vanhemmat ole järjestyspartioita, vaan vanhempia jalankulkijoita nuorempien joukossa. Viikonloppuisin pienen kau-

pungin keskustan jalkakäytävää tukkii poliisimestarin arvion mukaan säästä riippuen 500 - 1,000 nuorta.

"Se on ihan OK-juttu"

Repuin varustautuneet isät ja

äidit työntyivät kokoontumispaikaksi valitusta yökahvilasta kadulle huopikkaissaan, topatakeissaan ja haalareissaan. Jalkakäytävillä oli vain muutamia nuorisoryhmiä, ja pakkasviima painoi kansaa seinien suojiin.

Isät ja äidit rivakoittivat askeliaan, katselivat näyteikkunoita, juttelivat palelevina ryhminä katujen kulmissa. Autoja oli katkeamattomat jonot, ja autojen lämmöstä nuorisotutkaili isä ja äitejä.

Rädmanin ja Oxhamnin yläasteella koulua käyvä ryhmä nuoria kertoi olevansa joka perjantai ja lauantai keskustassa, tapaamassa tuttuja ja juttelemassa.

Nuoret tiesivät vanhempiensa kokeilusta, siitä oli koulussa ollut puhetta. "Se on ihan OK-juttu."

"Eihän se haittaa, jos vanhemmat liikkuvat kaupungilla, kunhan nuoret saavat vain olla oloissaan niin kuin ennenkin," tuumivat Kati Fors ja Lotta Fellman. Thomas Hjulfors puolestaan velmuili, että vanhempien olisi hyvä pysyä kotona. "Ovat sitten aamulla niin väsyneitä."

(HS)
(lyhennetty)

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

**FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE**
WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

**LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$568 - LOS ANGELES \$668
- TORONTO \$658**

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

**Money saving tax-free connections
from all other airports in North America**
- Business or Pleasure -

*** ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD ***

For reservations contact:

TRAVEL SERVICE
40 East 49th Street, New York, N.Y. 10017
Telephones:
212-832-8989 or 800-223-0567
Puhumme suomea

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Suomalaiset ovat raihnaistuneet

Selkä- ja nivelvaivat yleistyvät, sillä työ ei olekaan keventynyt

Selkä-, nivel- ja lihasvaivat ovat lisääntyneet niin paljon, että ne mitätöivät kansanterveyden saavutuksia muilla aloilla. Parantuneesta työsuojelusta huolimatta suomalaiset ovat raihnaisempia kuin ennen.

Rakennemuutoksen luomat uudet ammatit ovat vain näennäisesti kevyitä. Tuottavuusvaatimukset ovat nousseet ja monien alojen työtehtävät lisääntyneet. Kiire ja yksipuoliset, toistuvat liikkeet luovat päivän mittaisen tiiviin työrupeaman, joka ei salli joustoa eikä palautumista. Varsinkin naisten työ on entistä rasittavampaa.

Kansaneläkelaitoksen tuoreen tutkimuksen mukaan työ- ja liikuntaelinten sairaudesta kärsii 1.4 miljoonaa suomalaista vuonna 2000. Puolet heistä on hoidon tarpeessa.

Näitä ns. tule-sairauksia voidaan harvoin parantaa lääketieteellisesti. Kuntoutus tehoa niihin heikosti, ja vaivat uusiutuvat nopeasti.

Kesäfestivaali kokoaa taiteilijat Joensuuhun

Joensuun Maailmat kohtavat -festivaalille saapuu 19. - 23. kesäkuuta eri alojen taiteilijoita ympäri maailmaa. Tapahtuman aikana on esillä musiikkia, tanssia, teatteria, kuvataidetta, elokuvaa ja performansseja.

Festivaalin taiteellisia johtajina ovat oopperalaulaja Jorma Hynninen, säveltäjä

Henrik Otto Donner ja professori Erkki Pohjala.

Tapahtuman järjestää Joensuun laulujuhlat yhdessä taiteilijain kansainvälisen rauhanliikkeen Pand Internationalin kanssa.

Suomalaisista taiteilijoista tapahtumassa esiintyvät muun muassa solisti Jaakko Ryhänen, muusikot Pekka Salonen ja Petri Alanko sekä tanssija Jorma Uotinen. Vieraita saapuu Neuvostoliitosta, Japanista, Kuubasta, Intiasta ja Yhdysvalloista.

Yrityksiä pois pääkaupunkiseudulta

Asuntojen kalleus ja työvoimapula ajaa yrityksiä pois pääkaupunkiseudulta.

Kehitysaluerahasto on hämmästynyt siitä, kuinka moni pääkaupunkiseudun yritys haluaisi siirtää toimintansa muualle Suomeen.

Kehitysaluerahasto aikookin auttaa vuosittain 1000 työpaikan siirrossa.

Helsingin - Chicagon lennot siirtyvät

Konepula estää American Airlinesin avaamasta lentoreittiä Helsingistä Chicagoon tänä keväänä kuten oli suunniteltu.

Reitin avaamisajankohta riippuu siitä, milloin yhtiö saa lisää koneita käyttöönsä.

Suomi on American Airlinesin mielestä kuitenkin mielenkiintoinen markkina-alue.

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuksilämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

KWH osti Kanadasta putkitekseen

Vaasalainen KWH Pipen tytäryhtiö KWH Pipe (Canada) Ltd. on ostanut DuPontin Kanadassa toimivan polyetyleeniputkia valmistavan yrityksen.

Kauppa kaksinkertaistaa KWH:n tuotannon Kanadassa ja nostaa sen maan suurimaksi muoviputkien valmistajaksi.

Kaupan jälkeen KWH Pipe (Canada) työllistää runsaat sata henkeä ja sen liikevaihto on noin 25 miljoonaa dollaria.

DuPontilta ostettu tuotantolaitos sijaitsee Saskatoonissa Saskatchewanissa. KWH:n toinen tuotantolaitos on Huntsvillessä Ontariossa.

Maatalousyrittäjille sijaisapua

Maatalousyrittäjät saavat vuoden alusta sijaisapua aikuiskoulutukseen osallistumisen vuoksi.

Sijaisapua voi saada tähän tarkoitukseen viideksi päiväksi vuodessa. Maatalousyrittäjien oikeus saada sijaisapua lapsen syntymän vuoksi pitelee 305 päivään.

Asiaa koskeva laki vahvistettiin 15.12.89.

Noin 15,000 maatalousyrittäjän arvioidaan käyttävän sijaisapua kouluttautumisen vuoksi tänä vuonna.

Romaaniasian neuvottelukunta nimitetty

Valtioneuvosto on päättänyt marraskuussa korvata yli 30 vuotta toimineen mustalaisasian neuvottelukunnan pysyvällä romaaniasian neuvottelukunnalla. Uuden neuvottelukunnan tehtävät ovat nykyistä yksilöidymmät.

Romaaniasian neuvottelukunnan tehtävänä on edistää romaaniväestön tasavertaisuuksia ja taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä elinolosuhteita.

Lisäksi neuvottelukunnan pitää toimia rotusyrjinnän poistamiseksi ja edistää romaanien kielen ja kulttuurin vahvistamista.

Finnair announces a blessing for travelers to Finland, Scandinavia, the Soviet Union and beyond:

Daily Non-Stops To Helsinki

This year, we reinforced our position as the leading airline to Finland by becoming the only airline to offer daily non-stops to Helsinki from New York. We now have 11 non-stops weekly from our North American gateways - New York, Toronto, and Los Angeles.

Helsinki: Gateway to the East.

Combine the convenience of daily non-stop service to Helsinki with Helsinki's unique position as a gateway to Scandinavia and the first and best gateway to Moscow and Leningrad, and as the shortest way to the Far East, and you have the ideal way for the frequent traveler to go East.

Airport Limousine Service.

For First and Executive Class passengers, we also have a special airport limousine service in New York. You can go to or from the airport, from within a 50-mile radius, for only \$20.

Earn Up To 3 1/2 Times Actual Mileage for Frequent Travel.

The Finnair Frequent Traveler Plan is one of the most generous in the business, offering 5,000 bonus miles for joining and 3 1/2 time actual mileage flown for First Class passengers and double actual mileage for Executive Class passengers.

Finnair is also a travel partner with USAir. North American passengers flying Finnair to or from Helsinki are eligible to receive mileage credits for these trips on their USAir frequent flyer program.

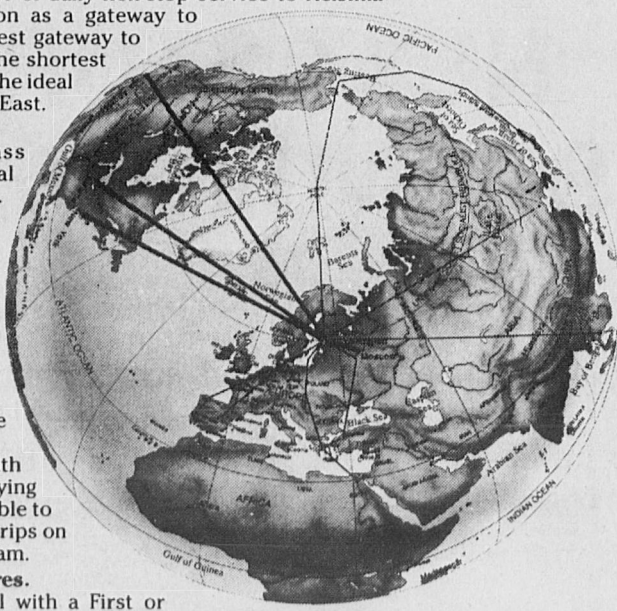
50% Spouse Fares.

And a spouse can travel with a First or Executive Class passenger trans-Atlantic to and from Helsinki 50% of our regular fare.

For more information, call Finnair, 800-950-5000, in New York, 212-889-7070. For cargo or Finnair Small Parcel Service, contact Finnair Cargo, 800-221-4300.

An uncommon concern for the individual.

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI KULMILTA

Puolan kommunisteilla omaisuutta \$73 miljoonaa

VARSOVA - Puolan kommunistipuolue myönsi viime viikolla, että sen omistuksessa on rakennuksia ja muuta omaisuutta \$73 miljoonan dollarin arvosta.

Ilmoitus seurasi protesteja, joissa vaadittiin rakennusten palauttamista valtiolle. Myös parlamentissa ehdotettiin puolueen omaisuuden kansallistamista.

Puolue on kerännyt 45-vuotisen valtakautensa aikana lomakeskuksia, ajoneuvoja, kirjapainoja ja laitteistoa, sanoi puolueen virkailija kommunistiselle Trybuna Ludu -lehdelle.

Romanian johto jakaantui kahtia

BUKAREST - Romanjaa johtava kansallisen pelastuksen neuvosto ilmoitti viime viikolla jakaantuneensa kahteen ryhmään, joista toinen jatkaa maan hallitsemista ja toinen osallistuu toukokuussa järjestettäviin vaaleihin.

Mielenosoittajat ovat vaatineet eroa hallitukselle, joka nousi valtaan kommunistisen diktaattorin Nicolae Ceausescun kumoamisen jälkeen. Opposition mukaan väliaikaiseksi nimetyn johdon ei pitäisi osallistua vaaleihin, jotka se itse järjestää.

Opposito on esittänyt epäilyksiä hallituksen halukkuudesta luopua vallasta vaalien jälkeen, ja syyttää sitä vallan väärinkäytöstä.

Stalin kaupan 50,000 dollarilla

Tshekkoslovakialainen Zabrehin kaupunki on pannut myyntiin yli 10 jalkaa korkean Josif Stalinin patsaan ja uskoo saavansa siitä noin 50,000 dollarin verran. Parikin länsisaksalaista ostajaa on jo ilmoittanut kiinnostuneensa nähtyään ilmoituksen Frankfurter Allgemeine Zeitung -lehdessä.

Zabreh poisti patsaan joulukuun alussa paikalta, johon se oli pystytetty 1950 Neuvostoliiton diktaattorin ollessa vielä vallassa. Alun perin samoilla varoilla piti pystyttää Tshekkoslovakian tasavallan perustajan Tomas Masarykin patsas.

Itä-Saksan kommunisteilta tuki Saksojen yhdistymiselle

ITÄ-BERLIINI - Itä-Saksan kommunistipuolueen johto antoi viime viikolla tukensa Saksojen yhdistymiselle, toivoen ilmoituksen kohottavan puolueen romahtanutta kannatusta ennen maaliskuun vaaleja.

Puoluejohtaja Gregor Gysi sanoi, että yhdistymiselle on laajaa yleinen tuki. Kommunistit tukevat nyt "Saksan

kansan yhteisyyttä", sanoi puolueideologi Peter Brie. Sekä Brie että Gysi kehottivat kuitenkin varovaisuuteen päämäärään pyrittäessä.

Saksojen yhdentymisen on keskeisin aihe maaliskuussa järjestettävissä vaaleissa, joilla valitaan maan uusi johto. Kommunistien suosiota ovat vähentäneet korruptiosyy-

tökset. Puoluetta pidetään lisäksi syypäänä maan talouskriisiin.

Neuvostojohtaja Mihail Gorbatshev antoi yhtenäisestä Saksasta tähän saakka suvaitsevaisimman lausuntonsa. Hän viittasi itäsaksalaisten yhdentymiselle antamaan laajaan kannatukseen, mutta sanoi muutosten vaativan idän ja lännen yhteistoimintaa.

Infektiotaudit edelleen suurin terveysongelma maailmassa

Infektiotaudit ovat edelleen maailman suurin terveysongelma, vaikka se hyvinvointivaltioissa usein unohdetaan.

Dosentti Liisa Jokipii Helsingin yliopistosta epäilee maailman terveysongelmien vain pahenevan, kun Suomi ja muut maat suuntaavat tieteen- ja oimiin pikku ongelmiinsa, ja unohtavat ihmiskunnan enemmistön, joka viime kädessä kustantaa hyvinvointimme.

Voimavarojen kerääminen vähemmistölle voi Jokipiin mielestä olla perusteltua ainoastaan silloin, jos niitä käytetään enemmistön hyväksi.

Hän arvelee kuitenkin suunnan muuttuvan, kun parasiitit tulevat takaisin Suomen matkailun ja siirtolaisuuden myötä ja kun infektioiden merkitys sydän- ja verisuonitaudeissa-kin opitaan tuntemaan.

Olympiakomitealla vaatimuksia E-Afrikalle

Kansainvälinen olympiakomitea (KOK) ei edes harkitse Etelä-Afrikan hyväksymistä takaisin olympialiikkeeseen ennen kuin maahan on perustettu rotuerottelun hylkäävät lajiliitot kaikkiin olympialajeihin. KOK:n ja Etelä-Afrikan olympiakomitean edustajat päätyivät tähän julkilausumaan viisituntisen neuvottelunsa päätteeksi Pariisissa äskettäin.

Etelä-Afrikan kansallisen olympiakomitean (SANOC) puheenjohtaja Johan du Plessis ilmoitti hyväksyvänsä KOK:n näkökohdat.

- Suurin ongelma maamme

urheiluelämässä on nyt se, ettei meillä ole yhtään koko valtakunnan kattavaa liittoa. Heti kun palaan Etelä-Afrikkaan, yritän kutsua koolle kokouksen, jossa keskustellaan urheilun kattojärjestön perustamisesta, du Plessis kertoi.

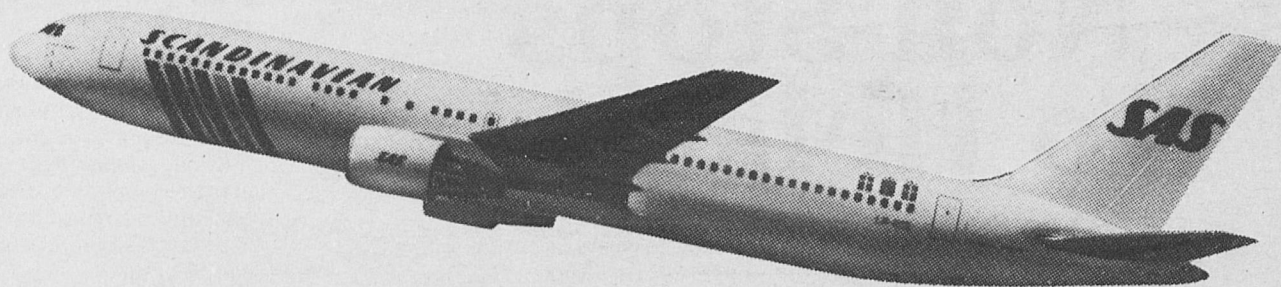
SANOC:n puheenjohtajan mukaan Etelä-Afrikan poliittisen ilmapiirin muutos antaa maalle suotuisan mahdollisuuden pyrkiä takaisin kansainväliseen urheiluelämään.

Du Plessis kertoi myös yrittävänsä saada maansa apartheidin vastaisilta voimilta tukea paluulle olympialiikkeeseen.

Jääkiekon MM-kilpailut Suomeen 1991

Suomen jääkiekkoliiton hallitus päätti yksimielisesti, että vuonna 1991 Suomessa järjestettävät jääkiekon MM-kilpailut pelataan kolmella paikakunnalla. Pääkisapaikkakuntana on Turku sekä muina Helsinki ja Tampere.

MM-kilpailut pelataan kuitenkin siten, että vain kahdessa kaupungissa on otteluja samanaikaisesti. Lisäksi päätettiin, että Suomi esittää tavallisesta käytännöstä poiketen, että kisat alkavat 19. huhtikuuta ja päättyvät 5. toukokuuta.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES